

JAARVERSLAG 2013

DE BEDRIJFSREVISOR, EEN VERTROUWENSPARTNER IN EEN WERELD IN BEWEGING

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Koninklijk Instituut

Opgericht bij wet van 22 juli 1953
E. Jacquainlaan 135/1 – 1000 Brussel – info@ibr-ire.be – www.ibr-ire.be

IBR - IRE

INHOUDSTAFEL

Voorwoord van de Voorzitter	3
Het beroep in cijfers 2013	4
Markante feiten 2013	6
Deel I - Werkzaamheden van het IBR	9
Raad	10
Uitvoerend Comité	11
Organen van de Raad	11
Interne diensten	12
Commissarissen	12
Deel II - Werkzaamheden van de Vaktechnische Commissies	13
Normen	14
Permanente Vorming	17
Juridisch	19
SME/SMP (<i>Small and Medium Enterprises / Small and Medium Practices</i>)	21
Publieke sector	23
Non-profit	25
Boekhoudkundige aangelegenheden	27
Communicatie & Attractiviteit van het beroep	29
Internationale relaties	31
Deel III - Activiteiten onder publiek toezicht	33
Toegang tot het beroep	34
Openbaar register	37
Kwaliteitscontrole	40
Toezicht	45
Tucht	49
Bijlagen	50
Omzendbrieven, adviezen en mededelingen	50
Lijst van de afkortingen	51
Colofon	52

FLIPBOOK

Adresse à recevoir

VOORWOORD

De bedrijfsrevisor, een vertrouwenspartner in een wereld in beweging. Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren wil met deze titel zowel terugblikken op het voorbije jaar als vooruitkijken en een antwoord bieden op de uitdagingen van de toekomst. Onze samenleving evolueert, zowel economisch, financieel, sociaal als op wetgevend vlak, in een onophoudelijke stroomversnelling. Deze evolutie creëert, bovenop de gevolgen van een nazinderende financiële crisis, nogal wat onzekerheid. De bedrijfsrevisor kan daar op anticiperen: hij kan bij alle betrokken partijen voor het noodzakelijke vertrouwen zorgen door de kwaliteit en de transparantie van de (financiële) informatie te bevestigen. In 2013 hebben onze 917 bedrijfsrevisoren in de uitoefening van hun 25.484 commissarismandaten ontegensprekelijk bijgedragen tot het versterken van de betrouwbaarheid van de gecontroleerde entiteiten en dus van de samenleving in zijn geheel.

Om deze belangrijke rol van vertrouwenspartner ten volle te kunnen vervullen, heeft de Raad van het IBR voor de komende drie jaar (2013-2016) vier strategische prioriteiten geformuleerd.

Een eerste belangrijke uitdaging voor het beroep is het creëren van **nieuwe controleopdrachten in de publieke sector**. Hier kan de bedrijfsrevisor, in samenwerking met de andere publieke (controle) actoren, zijn ervaring en deskundigheid aanbieden.

Het IBR zal ook een **evenwichtige omzetting van de nieuwe Europese boekhoudrichtlijn** ondersteunen om het vertrouwen van alle betrokken partijen in de door de ondernemingen gepubliceerde informatie te versterken, om de transparantie ervan te garanderen en om mee te helpen aan de strijd tegen de fraude.

Eind 2013 hebben het Europees Parlement en de lidstaten van de EU een akkoord bereikt over de **hervorming van de auditmarkt**. Het IBR ziet hier positieve punten in, zoals de integratie van de voornaamste auditrisico's in het commissarisverslag. De effecten van andere aspecten van de audithervorming, zoals de externe rotatie, moeten nog ten gronde geanalyseerd worden. De bedrijfsrevisoren zullen alles in het werk stellen om de hervorming optimaal te benutten in het voordeel van de klant en in het belang van alle stakeholders.

Een laatste aandachtspunt is de **modernisering van het imago en de versterking van de aantrekkelijkheid van het beroep**. Via diverse acties en nieuwe communicatietools wil het IBR het imago van de bedrijfsrevisor opkrikken, niet alleen naar de ondernemingswereld toe maar ook naar studenten en pas afgestudeerden. Aan jongeren die een job in de auditsector ambiëren, zeggen we: "Het beroep van bedrijfsrevisor is een passionerend vak; de praktijk zal het u aantonen". Binnen deze context heeft de Raad van het IBR intussen ook het startschot gegeven voor een hervorming van de stage, in de lijn van wat jongeren van ons verwachten en met behoud van de hoge kwaliteitseisen.

Modernisering en attractiviteit van ons beroep: daar zetten we ons samen met alle Raads- en Commissieleden elke dag voor in. Ik hoop dat het jaarverslag 2013 in haar vernieuwde en interactieve stijl u daarvan kan overtuigen!

Daniel KROES,
Voorzitter van het IBR

VERTROUWEN CREËREN: DE OPDRACHT VAN ONS BEROEP

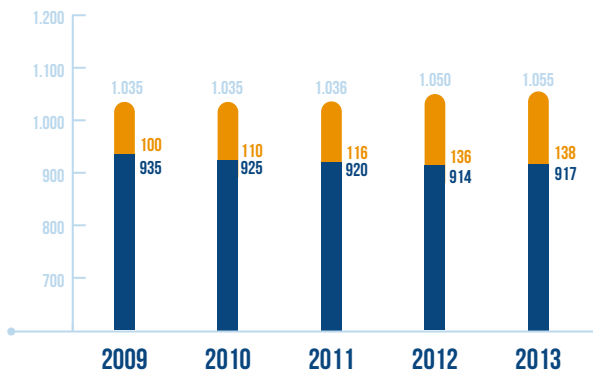
De bedrijfsrevisor stelt zijn expertise, zijn professionalisme en zijn waarden ten dienste van zijn klanten en vele andere belanghebbenden (investeers, leveranciers, werknemers, bankiers en publieke overheden), teneinde in alle onafhankelijkheid, diensten te kunnen aanbieden met belangrijke toegevoegde waarde en in het algemeen belang waardoor het voor een goed functionerende economie noodzakelijke vertrouwen wordt versterkt.

DE MISSIE VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN

Het IBR steunt de bedrijfsrevisor in het vervullen van zijn cruciale rol in het maatschappelijk en economisch bestel: deze van een financiële expert die door zijn onafhankelijkheid, deskundigheid en integriteit een fundamentele rol speelt in het scheppen van economische stabiliteit en het vertrouwen van alle actoren. Het IBR organiseert daarnaast de toegang tot het beroep, zorgt voor de permanente vorming en waakt over een kwalitatieve beroepsuitoefening, onder het toezicht van de Kamer van verwijzing en instaatstelling (KVI).

HET BEROEP IN CIJFERS 2013

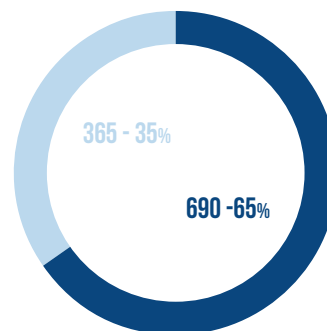
BEDRIJFSREVISOREN (NATUURLIJKE PERSONEN)

- BEDRIJFSREVISOREN DIE REVISORALE OPDRACHTEN UITVOEREN
 - BEDRIJFSREVISOREN DIE ZICH VERHINDERD VERKLAREN OM REVISORALE OPDRACHTEN UIT TE VOEREN
- AANTAL BEDRIJFSREVISOREN OP 31.12.2013

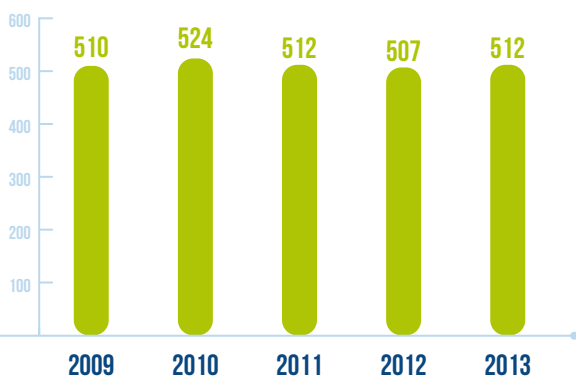
Bron: Openbaar register op 28.02.2014

TAALVERHOUDING

- NEDERLANDSTALIG
- FRANSTALIG

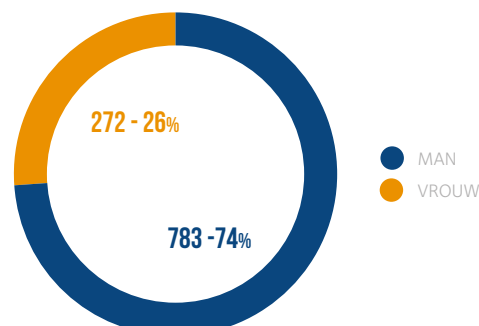
BEDRIJFSREVISORENKANTOREN

AANTAL BEDRIJFSREVISORENKANTOREN OP 31.12.2013.
215 VAN DE 512 KANTOREN HEBBEN ERELONEN GEMELD DIE BETREKKING HEBBEN OP COMMISSARISOPDRACHTEN OF ANDERE VOORBEHOUDEN OPDRACHTEN.

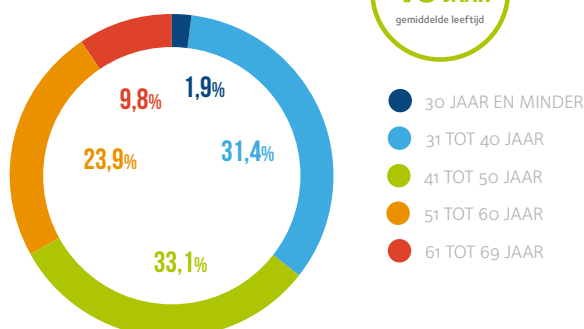
Bron: Openbaar register op 28.02.2014

VERDELING MANNEN-VROUWEN

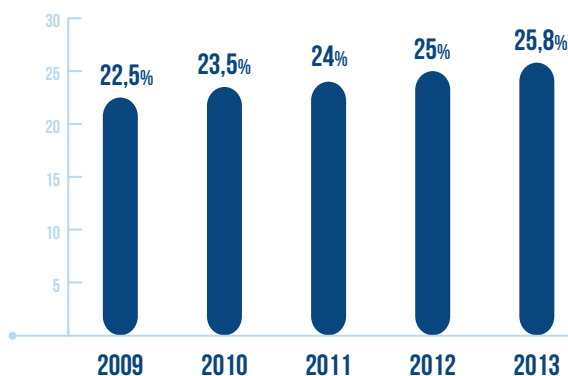

- MAN
- VROUW

VERDELING PER LEEFTIJDSGROEP

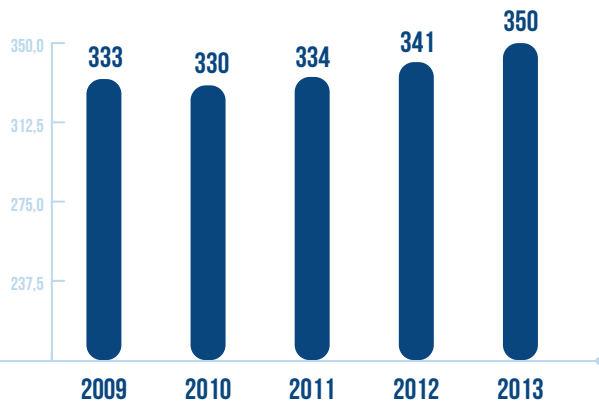

EVOLUTIE VAN DE VROUWELIJKE VERTEGENWOORDIGING

EEN VROUWVRIENDELIJKER BEROEP

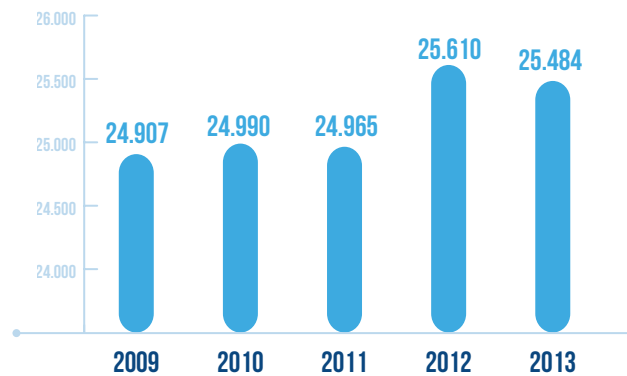
EVOLUTIE VAN DE ERELONEN (MANDATEN EN PUNCTUELE OPDRACHTEN EXCLUSIEF VOORBEHOUDEN AAN BEDRIJFSREVISOREN, IN MIO EUR)

VERONTRUSTENDE VASTSTELLING: ONDANKS DE TOENAME VAN HET AANTAL OPDRACHTEN EN DE INDEXATIE, ZIJN DE TOTALE ERELONEN SINDS VIJF JAAR STABIEL.

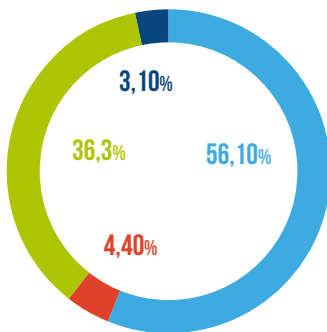
Bron: Aangifte van de bijdragen

CONTROLE-OPDRACHTEN (MANDATEN EN VOORBEHOUDEN OPDRACHTEN)

Bron: Aangifte ter berekening van de veranderlijke bijdragen

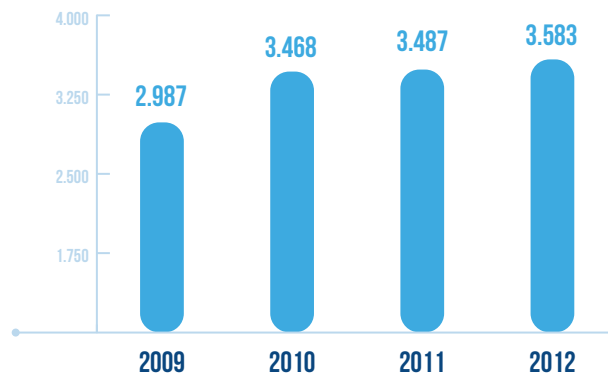
AARD VAN DE OPDRACHT: VERDELING VAN DE OMZET VAN HET BEROEP (2012)

- COMMISSARISMANDATEN
- PUNCTUELE OPDRACHTEN
- ANDERE OPDRACHTEN
(andere controleopdrachten, adviesopdrachten, voeren van boekhouding en andere professionele werkzaamheden)
- ONDERAANNEMING

Bron: Jaarlijkse mededeling 2012 in 2013 ingediend

TEWERKSTELLING (VOLTIDSE EQUIVALENTEN) - 2012

DE GRAFIEK TOONT DE BEDRIJFSREVISOREN (ZELFSTANDIGEN EN BEDIENDEN), STAGIAIRS, DESKUNDIGEN EN ADMINISTRATIEF PERSONEEL VAN REVISORENKANTOREN.

Bron: Jaarlijkse mededeling

MARKANTE FEITEN 2013

MAART 2013

60 jaar IBR: de pensioenleeftijd werd nog niet bereikt

1953-2013: het IBR viert zijn zestigjarig bestaan rond het thema "Pensioenleeftijd of hernieuwde jeugd?". Meer dan 400 bedrijfsrevisoren, politici, academici en personaliteiten uit de socio-economische wereld nemen deel aan de grote gala-avond, opgeluisterd door het concert van het Charlemagne Orchestra for Europe (Concert Noble, 28 maart). Ter gelegenheid van deze verjaardag werd een collectieve publicatie uitgebracht waaraan meer dan 70 auteurs hebben bijgedragen.

APRIL 2013

Algemene vergadering: vernieuwing van de bestuursorganen

Daniel KROES wordt verkozen tot Voorzitter, in opvolging van Michel De Wolf, terwijl Thierry DUPONT Ondervoorzitter wordt. De algemene vergadering verkiest ook zijn vertegenwoordigers binnen de Raad (drie nieuwe en negen herverkozen leden). De Raad leidt de uitoefening van het beroep in goede banen en staat in voor de vertegenwoordiging ervan gedurende drie jaar. De Minister van Financiën, Koen GEENS, en de Gouverneur van de Nationale Bank van België, Luc COENE, hebben het woord genomen tijdens de academische zitting.

"De stem van het beroep laten horen over wetgevende ontwikkelingen, het ontwikkelen van nieuwe opdrachten om in te spelen op de behoeften van belanghebbenden en het aantrekkelijker maken van het beroep zijn de grote lijnen van het programma dat ik tijdens mijn voorzitterschap, met de steun van de Raad, wil verwezenlijken", verklaart de nieuw verkozen Voorzitter Daniel KROES.

MEI 2013

Nieuwe Secretaris-generaal

Marc BIHAIN wordt de nieuwe Secretaris-generaal van het IBR, in opvolging van David SZAFRAN, die uitermate wordt geapprecieerd voor zijn werkzaamheden gedurende meer dan twaalf jaar ten dienste van het beroep.

JUNI 2013

Strategische prioriteiten voor 2013-2016

De Raad legt vier prioriteiten vast en stelt een driejarig actieplan op ter versterking van de opdracht van de bedrijfsrevisor als "vertrouwenspartner".

1. Hervorming van de Auditrichtlijn.

Het beroep zorgt ervoor dat het zijn stem laat horen over de sinds 2011 door de Europese Commissie voorgestelde wetswijzigingen. Naar aanleiding van het op 17 december 2013 door de lidstaten van de Europese Unie bereikte akkoord blijft het IBR waakzaam voor toekomstige ontwikkelingen en wenst het zijn steun te verlenen om de omzetting van de richtlijn naar Belgische wetgeving in goede banen te leiden (zie Europese audithervorming – december 2013).

2. Omzetting van de boekhoudrichtlijn.

De op 19 juli 2013 in werking getreden richtlijn 2013/34/EU dient te worden omgezet vóór 20 juli 2015. Om het vertrouwen van belanghebbende partijen in de door de ondernemingen gepubliceerde informatie te versterken, de transparantie te waarborgen en fraude te bestrijden, is het IBR ervan overtuigd dat de huidige minimum auditdrempels in Belgisch recht, alsook de statutaire audit van groepsfilialen moeten worden gehandhaafd.

3. Bevorderen van de aantrekkelijkheid van het beroep.

Het beroep van bedrijfsrevisor is een beroep van de toekomst: hij is een vertrouwenspartner, onontbeerlijk voor een goede werking van de economie. Via verschillende acties wil het IBR het imago van het beroep promoten, niet alleen bij de ondernemingen en andere belanghebbende partijen maar ook bij studenten en jong gediplomeerden.

4. Ontwikkeling van de controleopdrachten in de publieke sector.

De publieke sector dient ook de boekhoud- en transparantieregels toe te passen die hij oplegt aan de privésector. De overheden en de besluitvormers binnen de overheidssector hebben behoefte aan betrouwbare en

transparante informatie om de juiste beslissingen te nemen. De bedrijfsrevisor speelt een cruciale rol in de controle en de verbetering van de werking van de overheidssector. Dankzij zijn tussenkomst zullen de overheidsentiteiten beter en efficiënter kunnen werken. Het IBR wenst zijn deskundigheid ten dienste te stellen van de publieke overheden, voornamelijk voor de attestering van de rekeningen van de lokale besturen. Onlangs heeft het beroep nieuwe verantwoordelijkheden gekregen via de bepalingen van het Vlaamse Rekendecreet. Daarnaast heeft het IBR in het kader van het principe van de *single audit* een aantal initiatieven genomen op het vlak van de opleiding, de ontwikkeling van methodologieën en de oprichting van werkgroepen, in samenwerking met het Rekenhof en Audit Vlaanderen. Het IBR betreurt het feit dat de Belgische wetgever de richtlijn van 8 november 2011 tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (richtlijn 2011/85/EU) nog niet volledig heeft omgezet door het invoeren van onafhankelijke controles.

AUGUSTUS 2013

Ontwikkeling van het normatief kader

De bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) werd goedgekeurd door de Minister die bevoegd is voor Economie, Johan VANDE LANOTTE (BS. 28 augustus).

In het licht van de goedkeuring van deze bijkomende norm en van de toepassing van de ISA's in België, publiceert het ICCI in december 2013 een boek over het nieuwe commissarisverslag. Het IBR volgt ook nauwgezet de ontwikkelingen met betrekking tot het verslag van de auditor op internationaal vlak (cf. Commissie Normen, p. 16).

Het IBR zet zijn begeleidingsplan voor de bedrijfsrevisoren in het kader van de toepassing van de ISA's voort en lanceert in mei 2013 het *Pack PE-KE (Petites Entités – Kleine Entiteiten)*, gericht op het

ondersteunen van de uitvoering van audits in de kleine entiteiten.

Voor een aantal ontwerpnormen (fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen, *International Standard on Quality Control – ISQC 1*) is de goedkeuringsprocedure nog lopende, terwijl het IBR de Europese voorstellen met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit nauwlettend volgt.

OKTOBER 2013

Studiedag “Overdracht en overname van KMO's”

Aan de op 23 oktober door het IBR in Brussel georganiseerde studiedag nemen, in aanwezigheid van de Minister van KMO's en Zelfstandigen, Sabine LARUELLE, en in samenwerking met UCM, UNIZO en VBO, 320 personen deel.

Via dit evenement beklemtoont het IBR de cruciale rol die de bedrijfsrevisor kan spelen in de overdracht en overname van ondernemingen, waaronder KMO's. Door middel van een *due diligence* onderzoekt de bedrijfsrevisor de informatie zowel op het financiële, fiscale en juridische vlak als

op andere vlakken zoals IT, milieu en personeel. Dankzij zijn onafhankelijkheid en deskundigheid fungeert de bedrijfsrevisor ook als coördinator tussen de verschillende deskundigen (accountants, juristen en bankiers) met het oog op het uitvoeren van een bruikbare analyse vanuit algemeen en financieel oogpunt.

Aanstelling van de commissies en werkgroepen

Naast de drie wettelijke commissies (Kwaliteitscontrole, Toezicht en Stage) beschikt

het IBR over acht commissies voor het verlenen van bijstand aan het beroep, met name:

- Normen voor de beroepsuitoefening;
- Vorming;
- Juridisch;
- SME/SMP (*Small and Medium Enterprises/Small and Medium Practices*);
- Non-profit;
- Boekhoudkundige aangelegenheden;
- Publieke sector (opgericht in 2013);
- Communicatie en Attractiviteit van het beroep (opgericht in 2013).

Na een algemene oproep tot kandidaatstelling worden deze acht commissies in oktober voor een periode van drie jaar aangesteld.

Werkgroepen en coördinatiecellen ondersteunen de werkzaamheden van de commissies voor specifieke en/of actuele onderwerpen: ondernemingsraad, anti-witwassen, andere attesten, commissarisverslag, ISA's/ISQC 1, IPSAS, ESR 95-2010, *due diligence*, mutualiteiten, enz.

NOVEMBER 2013

Studiedag “Voor een versterkte samenwerking tussen de controleactoren”

De auditberoepen (interne auditors, bedrijfsrevisoren en leden van auditcomités) zijn op 6 november samengekomen in het kader van een studiedag georganiseerd door het IBR en *The Institute of Internal Auditors – Belgium (IIA Belgium)*. De interne en externe auditors, die lessen hebben getrokken uit de financiële crisis, tonen hiermee hun bereidheid om te werken aan een betere integratie van hun respectieve benaderingen teneinde de kwaliteit en de doeltreffendheid van de audit te verhogen. De controleac-

toren bevorderen in belangrijke mate een kwaliteitsvolle financiële verslaggeving en risicobeheer, die essentieel zijn voor het goed functioneren van de ondernemingen, de overheids- en verenigingssector en de economie in het algemeen.

In navolging van de studiedag en hun samenwerkingsovereenkomst (2010) beslissen het IBR en IIA *Belgium* tot het oprichten van een werkgroep bestaande uit controleactoren teneinde concrete gedragsregels op te stellen die op vrijwillige basis kunnen worden toegepast.

Belgische Mededingingsautoriteit: het dossier is gesloten

Eind november stelt de Belgische mededingingsautoriteit vast dat het beleid van de door het IBR gehanteerde “knipperlichten” inzake erelonen geen aanleiding geeft tot vervolging. Door middel van dit beleid controleert het IBR de juiste toepassing van artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen, op basis waarvan de bezoldiging voldoende moet zijn om de naleving van de controle-normen te waarborgen. Deze beslissing sterkt de organen van het IBR in het handhaven van hun onderzoeken naar de naleving van de normen, rekening houdend met onder meer het verband tussen het niveau van de erelonen en de kwaliteit van de auditwerkzaamheden.

DECEMBER 2013

Europese audithervorming: een compromis na drie jaar onderhandelen

Het Europees Parlement en de EU-lidstaten bereiken op 17 december een akkoord over de in 2011 door de Europese Commissie gelanceerde hervormingsvoorstellen van de auditmarkt. Het IBR is in het algemeen tevreden dat er eindelijk na drie jaar moeizaam debat een compromistekst op tafel ligt, zelfs al blijven er nog veel onduidelijkheden. Het akkoord biedt de Europese lidstaten immers de mogelijkheid om nog eigen wetgeving uit te vaardigen, hetgeen kan leiden tot een versnipperde Europese regelgeving en onnodige bijkomende kosten voor de Europese economie.

Het akkoord legt een externe rotatie op, verbiedt bepaalde non-auditdiensten, zoals fiscaal advies en introduceert een plafond van 70 % voor de levering van non-auditdiensten. Er is een meer uitgesproken aandacht voor de maatschappelijke rol van de auditor, de vereisten inzake transparantie en de communicatie tussen de auditor en het auditcomité, waarvan de toezichtsbevoegdheden versterkt worden. Wat het publiek toezicht betreft, is er een versterkte samenwerking op EU-niveau.

“Het IBR zal zijn steun verlenen om de omzetting naar Belgisch recht in goede banen te leiden, in het belang van het beroep maar vooral om het vertrouwen in de financiële rapportering en de economie te herstellen”, verklaart Daniel KROES, Voorzitter van het IBR.

15de editie van de Award for Best Belgian Sustainability Report

Het IBR organiseert op 3 december de 15de editie van de *Award for Best Belgian Sustainability Report*. Deze prijs belooft organisaties die naast hun financieel-economische gegevens op een transparante manier rapporteren over hun activiteiten inzake duurzame ontwikkeling. Het IBR stimuleert organisaties om een extern nazicht van hun niet-financiële informatie te vragen om zo de kwaliteit en betrouwbaarheid ervan te vergroten.

Hendrik BOGAERT, Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, reikt de prijs uit aan de vijf laureaten, onderverdeeld in vier categorieën: grote organisaties, kleine en middelgrote ondernemingen, NGO's en andere organisaties.

DEEL 1

ALGEMENE WERKZAAMHEDEN VAN HET IBR

ALGEMENE ACTIVITEITEN VAN HET IBR

Raad

Van links naar rechts: Patrick VAN IMPE, Inge SAEYS, Dirk SMETS, Isabelle MEUNIER (*Adjunct secretaris-generaal*), Tom MEULEMAN, Raynald VERMOESEN, Eric MATHAY, Thierry DUPONT (*Ondervoorzitter*), Vincent ETIENNE, Daniel KROES (*Voorzitter*), Fernand MAILLARD, Patricia LELEU, Hugues FRONVILLE, Marc BIHAIN (*Secretaris-generaal*), Lieven ACKE en Luc VERRIJSEN.

RAAD

Het IBR wordt geleid door een Raad, samengesteld uit veertien bedrijfsrevisoren, waarvan één de functie van Voorzitter en één de functie van Ondervoorzitter uitoefent. De leden van de Raad worden benoemd door de algemene vergadering. De Raad werd her-nieuwd op 26 april 2013.

Samenstelling van de Raad	Tot 26 april 2013	Vanaf 26 april 2013
Voorzitter	Michel DE WOLF	Daniel KROES
Ondervoorzitter	Daniel KROES	Thierry DUPONT
Leden van de Franse taalrol	Thierry DUPONT, Vincent ETIENNE, Félix FANK Patricia LELEU, Eric MATHAY (<i>Secretaris- Penningmeester</i>), Raynald VERMOESEN	Vincent ETIENNE, Hugues FRONVILLE, Patricia LELEU, Fernand MAILLARD, Eric MATHAY (<i>Secretaris-Penningmeester</i>), Raynald VERMOESEN
Leden van de Nederlandse taalrol	Lieven ACKE (<i>Secretaris</i>), Tom MEULEMAN, Inge SAEYS, Dirk SMETS, Marnix VAN DOOREN, Patrick VAN IMPE	Lieven ACKE (<i>Secretaris</i>), Tom MEULEMAN, Inge SAEYS, Dirk SMETS, Patrick VAN IMPE, Luc VERRIJSEN

In 2013 heeft de Raad 17 keer vergaderd. Na elke vergadering deelt hij aan de bedrijfsrevisoren een samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden en behandelde onderwerpen mee, individuele dossiers uitgezonderd. De Raad heeft adviezen, omzendbrieven en mededelingen goedgekeurd die bijdragen tot de ontwikkeling van de auditrechtsleer. Het overzicht is als bijlage bij dit jaarverslag gevoegd (cf. p. 50).

UITVOEREND COMITÉ

Het dagelijks bestuur van het IBR wordt door de Raad toevertrouwd aan een Uitvoerend Comité, dat ten minste bestaat uit de Voorzitter en de Ondervoorzitter. In 2013 heeft het Uitvoerend Comité 19 keer vergaderd. Vanaf mei 2013 werd het Uitvoerend Comité herleid tot vier personen.

Samenstelling van het Uitvoerend Comité	Tot april 2013	VANAF MEI 2013
Voorzitter	Michel DE WOLF	Daniel KROES
Ondervoorzitter	Daniel KROES	Thierry DUPONT
Leden van de Raad	Lieven ACKE, Vincent ETIENNE, Eric MATHAY, Raynald VERMOESEN	Dirk SMETS, Raynald VERMOESEN

ORGANEN VAN DE RAAD

Comité Wetgevende Werkzaamheden

Dit comité ondersteunt de Raad bij zijn anticipatiefunctie, alsook bij zijn wetgevende en normatieve waakfunctie. Daartoe onderzoekt hij systematisch de wetgevende ontwikkelingen die het beroep aanbelangen en de "exposure drafts" van de IFAC en van de Europese Commissie. Aan de wettelijke organen van het IBR stelt hij tevens de gepaste wetgevende en normatieve teksten (adviezen, omzendbrieven en mededelingen) voor en organiseert hij de relaties met de besluitvormers op wetgevend gebied. Het Comité werkt ook hulpmiddelen uit voor de beroepsbeoefenaars (modelstatuten).

Voorzitter: Thierry DUPONT
(tot april 2013: Michel DE WOLF)

Werkgroep anti-witwassen

De hoofdtaak van deze werkgroep bestaat erin bij te dragen aan de ontwikkeling en actualisering van het toezichtstelsel ter waarborging van de naleving, door het IBR en zijn leden, van de wettelijke, regelgevende en normatieve bepalingen inzake de strijd tegen het witwassen van geld en financiering van terrorisme. In 2013 heeft de werkgroep aandacht besteed aan het begrip van de al dan niet georganiseerde ernstige fiscale fraude, aan de vierde cyclus van de wederzijdse evaluaties van de *Financial Action Task Force* (Financiële Actiegroep, waaraan België deelneemt) en aan het voorstel voor een vierde Europese richtlijn "Anti-witwassen". De werkgroep ondersteunt de werkzaamheden van de Interinstitutionele werkgroep Anti-witwassen.

Voorzitter: Thierry DUPONT

Werkgroep Ondernemingsraad

De opdracht van deze werkgroep bestaat in het uitwerken van "best practices", op grond van de bestaande wet- en regelgeving, voor alle sectoren (profit, non-profit en publieke). De werkgroep is samengesteld uit bedrijfsrevisoren en verantwoordelijken van vakbonds- en werkgeversorganisaties. Zowel de didactische rol van de bedrijfsrevisor als zijn bijdrage aan de sociale dialoog zijn essentieel binnen de ondernemingsraad.

Voorzitter: Daniel KROES

Coördinatiecel PCAOB

(*Public Company Accounting Oversight Board*)

Deze cel ziet toe op de uitvoering van de registratieverplichting van de leden van het IBR bij de *Public Company Accounting Oversight Board* (PCAOB), zoals

opgelegd door de *Securities and Exchange Commission* (SEC) van de Verenigde Staten in augustus 2009. In 2013 heeft de cel PCAOB zijn werkzaamheden hervat waarbij hij zich heeft vergewist van de bijwerking van de gegevens die werden vrijgegeven ten tijde van de registratie (*Annual Report Form*) door de betrokken bedrijfsrevisorenkantoren. De cel heeft ook aan de Minister van Economie een advies gericht over de "Statement of protocol" tussen de PCAOB en België, inzake de toekomstige "joint-inspections" tussen de PCAOB en de KVI.

Voorzitter: Tom MEULEMAN
(tot september 2013: Raynald VERMOESEN)

COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

Joëlle BACQ en Carl ROMBAUT

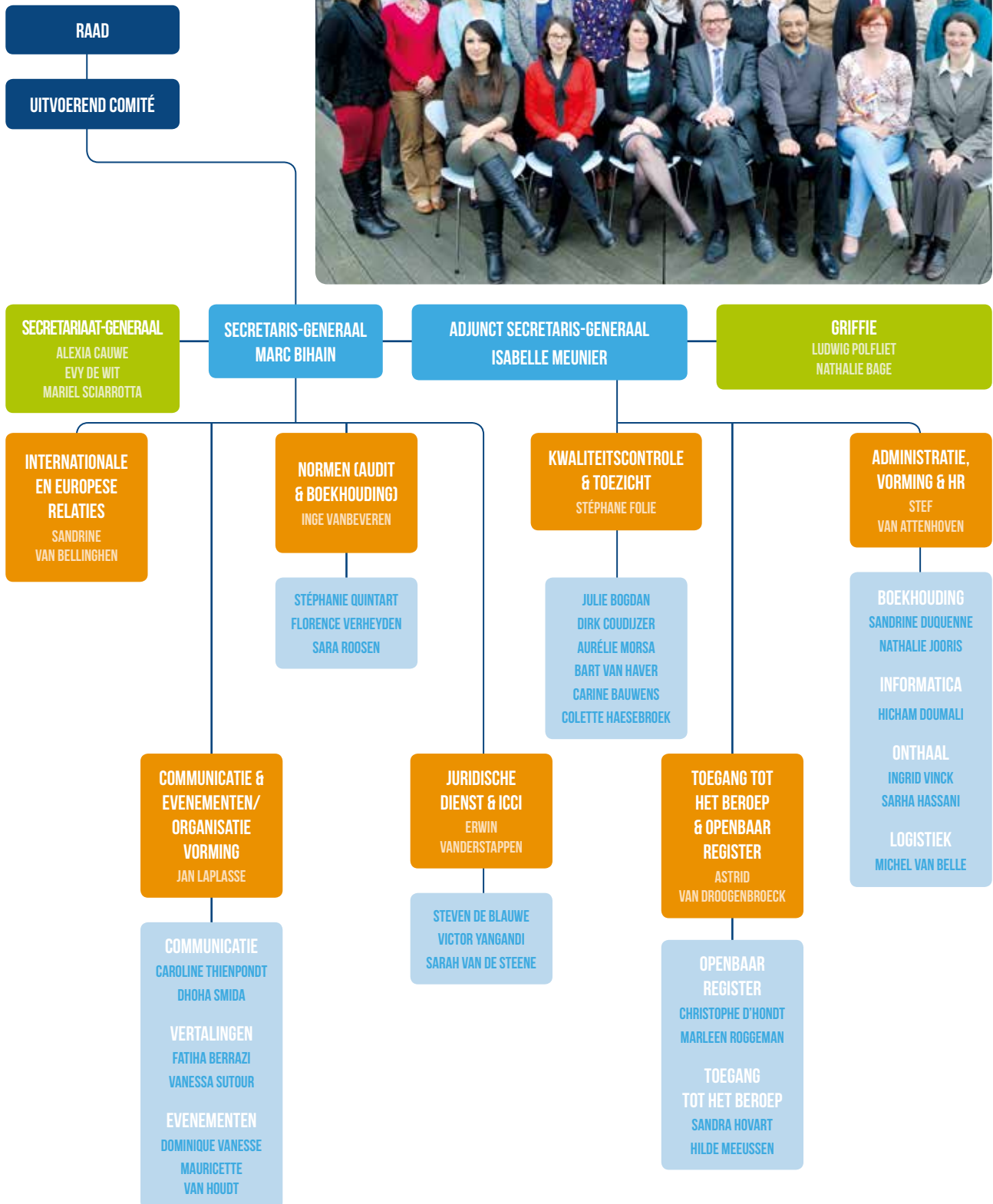

Uitvoerend Comité

Van links naar rechts: Isabelle MEUNIER (*Adjunct secretaris-generaal*), Raynald VERMOESEN, Thierry DUPONT (*Ondervoorzitter*), Daniel KROES (*Voorzitter*), Marc BIHAIN (*Secretaris-generaal*) en Dirk SMETS.

INTERNE DIENSTEN

Samenstelling van de interne diensten op 31 december 2013

DEEL 2

WERKZAAMHEDEN VAN DE VAKTECHNISCHE COMMISSIES

NORMEN

Daniel KROES,
Voorzitter van het IBR en Voorzitter van de Commissie
Normen voor de beroepsuitoefening (tot september 2013)

Patricia LELEU,
Raadslid en Voorzitster van de Commissie
Normen voor de beroepsuitoefening (vanaf oktober 2013)

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	<i>Tot september 2013:</i> Daniel KROES <i>Vanaf oktober 2013:</i> Patricia LELEU
Ondervoorzitter	<i>Tot september 2013:</i> Félix FANK <i>Vanaf oktober 2013:</i> Hugues FRONVILLE
Leden	Fabio CRISI, Marie-Noëlle GODEAU, Luis LAPERAL, Marleen MANNEKENS, Carl ROMBAUT, Wim RUTSAERT, Dries SCHOCKAERT, Jacques VANDERNOOT en Olivier VERTESEN <i>Tot september 2013:</i> Geneviève BUELENS, Félix FANK en Dirk VAN CLEEMPUT
Secretariaat	Inge VANBEVEREN

WERKGROEPEN DIE VERSLAG UITBRENGEN AAN DE COMMISSIE

- Anti-witwassen
- Andere attesten
- ISA- en ISQC 1-implementatie
- Bijzondere opdrachten
- Commissarisverslag

MISSIE

Belast met de ontwikkeling van het normatief beroeps-kader stelt de Commissie Normen voor de beroepsuitoefening voor om de internationale standaarden op te nemen in de Belgische context en ontwikkelt zij de auditdoctrine, zowel op het vlak van de wettelijke controleopdracht van de commissaris als in het kader van andere wettelijke of contractuele opdrachten, zoals de bijzondere opdrachten of andere attesteringen.

KERNTHEMA'S 2013

- Lancering van het Pack PE-KE ter ondersteuning van de bedrijfsrevisoren bij het uitvoeren van audits in "kleine entiteiten" overeenkomstig de internationale auditstandaarden (ISA's)
- Nieuwe bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden

1. Invoering van de internationale auditstandaarden: voortzetting begeleidingsplan

Voor wat de organisaties van openbaar belang betreft, zijn de internationale auditstandaarden (ISA's) van toepassing op de controle van de financiële overzichten (audit) en het beperkt nazicht van de financiële informatie met betrekking tot de boekjaren afgesloten vanaf 15 december 2012. Voor de financiële instellingen en verzekeringsondernemingen, met uitzondering van instellingen voor collectieve belegging en instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, waren de ISA's al in werking getreden in 2011. In de andere entiteiten zullen de ISA's van toepassing zijn op de controle van financiële overzichten (audit) en het beperkt nazicht van de financiële informatie met betrekking tot de boekjaren afgesloten vanaf 15 december 2014.

De Commissie Normen zet de uitwerking van zijn begeleidingsplan voor de bedrijfsrevisoren in het kader van de invoering van de ISA's in België voort.

In 2013 heeft het IBR het Pack PE-KE (Petites Entités – Kleine Entiteiten) gelanceerd, dat de toepassing van de ISA's ondersteunt binnen deze entiteiten. Het "Pack PE-KE", dat geïnspireerd is op de oorspronkelijk door de CNCC (Frankrijk) ontwikkelde tool, vormt een aanvulling bij de door het ICCI uitgewerkte controlevragenlijsten en bevat de relevante gegevens voor de uitvoering van audits in kleine entiteiten.

2. Bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden

Ingevolge de aanneming van de norm inzake de toepassing van de ISA's in België, waarbij de controlenormen en -aanbevelingen worden opgeheven (2009), heeft de Raad van

het IBR op 29 maart 2013 de "bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) – Het commissarisverslag in het kader van een controle van financiële overzichten overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris" aangenomen. De norm werd op 25 april 2013 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 22 augustus 2013 door de Minister van Economie goedgekeurd.

Deze bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's neemt de Belgische specifieke vereisten in aanmerking met betrekking tot het commissarisverslag, in het bijzonder de artikelen 140, 142, 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen. Ook andere aspecten verbonden aan het commissarismandaat worden door deze bijkomende norm beoogd. Zo worden onder meer de voorwaarden vastgesteld waarbij de commissaris moet overgaan tot het opstellen van een verslag van niet-bevinding, alsook de toe te passen werkzaamheden betreffende het neerleggen van de (geconsolideerde) jaarrekening, van het jaarverslag en van het commissarisverslag.

3. Ontwerp van norm inzake de toepassing in België van de ISAE- en ISRS-standaarden

Dit ontwerp van norm, uitgewerkt door de werkgroep Andere attesten, beoogde de toepassing in België te bevorderen van de ISAE-standaarden voor de assurance-opdrachten, alsook van de ISRS-standaarden voor de opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden en voor samenstellingsopdrachten. Het doel van dit ontwerp van norm, dat in 2012 aan een openbare raadpleging werd voorgelegd, was een aangepast normatief kader ter

beschikking te stellen van het beroep om zo beter tegemoet te komen aan de toeneemende vraag naar assurance en certificatie van financiële en niet-financiële gegevens.

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen heeft dit ontwerp niet goedgekeurd om twee redenen. Enerzijds wilde de HREB laten nagaan in welke mate er meer begeleiding ("guidance") moet worden voorzien voor de concrete toepassing van deze standaarden in België en anderzijds bestond er volgens de Hoge Raad onduidelijkheid omtrent de potentiële implicaties van de nieuwe standaard omdat ISAE 3000 op dat ogenblik onderhevig was aan herziening op internationaal vlak (binnen de IAASB). Rekening houdend met deze context en gelet op het feit dat de ISAE intussen werd herzien, bereidt de Raad van het IBR nu een aangepast ontwerp van norm voor.

4. Ontwerp van norm inzake de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen

Dit ontwerp van norm, uitgewerkt door de werkgroep Bijzondere opdrachten, werd aan een nieuwe openbare raadpleging voorgelegd, die liep van 19 november tot 2 december 2013. Het werd door de Raad van het IBR goedgekeurd op 13 december 2013 en werd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de Minister van Economie ter goedkeuring voorgelegd.

Het ontwerp beoogt de huidige normen inzake de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van handelsvennootschappen te wijzigen teneinde deze in overeenstemming te brengen met de huidige wettelijke bepalingen. Het is het gevolg van een samenwerking tussen het IBR en het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten (IAB).

5. Ontwerp van norm inzake de toepassing van ISQC 1 in België

In het kader van de begeleidingsmaatregelen inzake de ISA's en ISQC 1, heeft de werkgroep ISA en ISQC 1, samengesteld uit leden van diverse commissies (Normen, SME/SMP en Juridisch), een ontwerpnorm voorbereid inzake de toepassing van ISQC 1 in België, alsook een ontwerp van omzendbrief betreffende de bijzonderheden verbonden aan de toepassing van de norm in België.

« *Het aanbieden van een normatief kader voor de ontwikkeling van nieuwe opdrachten en het verlenen van technische ondersteuning aan de beroepsbeoefenaren bij de implementatie ervan zijn de belangrijkste uitdagingen voor de Commissie Normen.»*

Patricia LELEU – Voorzitster van de Commissie Normen voor de beroepsuitoefening

Na een openbare raadpleging die liep tot 28 januari 2013 en na goedkeuring door de Raad van het IBR op 8 november 2013 werd dit ontwerp van norm aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de Minister van Economie ter goedkeuring voorgelegd.

6. Boek commissarisverslag

In het licht van de toepassing van de ISA's in België en van de goedkeuring van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's (cf. supra), heeft de werkgroep "Commissarisverslag" zijn redactiewerkzaamheden inzake het boek "Het commissarisverslag over de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening opgesteld in toepassing van de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen en overeenkomstig de ISA's" beëindigd en heeft het ICCI dit boek in december 2013 gepubliceerd.

7. Andere attesten

De werkgroep "Andere attesten" heeft in 2013 de mogelijkheden voor het beroep geanalyseerd om de competenties op het vlak van de audit/controle en de rapportering uit te breiden tot andere domeinen dan de attestering van historische financiële informatie. Er bestaan verschillende wetgevende teksten (wetten, koninklijke besluiten, decreten, enz.) die de tussenkomst van een bedrijfsrevisor opleggen maar vaak blijven deze heel algemeen over zijn tussenkomst en zijn verslagen.

Deze werkgroep identificeert de gebieden waar een "andere attestering" vereist is door de Belgische wet- en regelgeving en tracht daarbij, in het licht van de invoering van de ISA's en, mogelijk ook van de ISAE- en ISRS-standaarden in de Belgische context, aan te geven hoe deze standaarden concreet worden toegepast.

8. Internationale en Europese evoluties

De Commissie Normen heeft in 2013 ook nauwgezet de internationale en Europese normatieve evoluties opgevolgd en heeft een actieve rol gespeeld bij de voorbereiding van de antwoorden van de Raad van het IBR op de exposure drafts van de IAASB, hoofdzakelijk wat de evoluties van het verslag van de auditor betreft. Met het ontwerp

van norm van de IAASB en het Europees akkoord over de auditering zal de auditor bij organisaties van openbaar belang verplicht zijn om in zijn commissarisverslag de voornaamste controlerisico's te beschrijven, alsook de toegepaste procedures om deze risico's te dekken. Deze ontwikkeling toont het toenemend belang van de rol van de auditor en de evolutie van de verwachtingen van de stakeholders aan.

MEER INFORMATIE:

PERMANENTE VORMING

Patrick VAN IMPE,
Raadslid, Voorzitter van de Commissie Permanente Vorming
(tot september 2013),

Gisèle VANDEWEERD,
Voorzitster van de Commissie Permanente Vorming
(vanaf oktober 2013)

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	<i>Tot september 2013:</i> Patrick VAN IMPE <i>Vanaf oktober 2013:</i> Gisèle VANDEWEERD
Leden	Pascal CELEN, Kathleen DE BRABANDER, Annie DE WILDE, Faska KHROUZ, Fernand MAILLARD, Luc RAVERT, Wendy SAMAN, Luc R. VAN DEN ABBEELE, Lodewijk VERCAMMEN en Han WEVERS <i>Tot september 2013:</i> Gino DESMET, Karel TANGHE en Laurent VAN DER LINDEN
Secretariaat	Stef VAN ATTENHOVEN

MISSIE

De Commissie Vorming heeft als opdracht:

- het jaarlijks aan de Raad voorstellen van een vormingsprogramma aangepast aan de professionele behoeften van de bedrijfsrevisoren en zorgen voor een zorgvuldige selectie van kwaliteitsvolle sprekers. Bij het voorstel van dit vormingsprogramma houdt de Commissie rekening met de actualiteit van de onderwerpen, de noden van het beroep, de belangstelling voor bepaalde onderwerpen en het unieke karakter van bepaalde thema's (d.w.z.: seminars die enkel via het IBR worden aangeboden);
- het instaan voor de organisatie en de kwaliteitscontrole van de seminars, onder meer door middel van evaluaties;
- het opvolgen van de internationale ontwikkelingen op het gebied van de permanente vorming (FEE Education Working Party – IFAC – IAESB) en de conformiteit van de norm voor de permanente vorming met voormelde ontwikkelingen nagaan en bewaken;
- in het kader van de voorafgaandelijke goedkeuring van de vormingsprogramma's van de bedrijfsrevisorenkantoren: de voorgelegde dossiers analyseren en, in voorkomend geval, bespreken in de Commissie, teneinde tot een collegiale beslissing te komen.

4.774

personen namen deel aan
een vormingsseminarie in
2013.

DEEL 2 - WERKZAAMHEDEN VAN DE VAKTECHNISCHE COMMISSIES

1. Kenmerken van het vormingsprogramma 2013

Het programma 2013-januari 2014 omvatte 74 seminaries die 35 verschillende thema's behandelden m.b.t. audit en controle, plichtenleer, recht, consolidatie, ISA's, IAS/IFRS en fiscaliteit.

Niet minder dan 30 seminaries betroffen audit en controle. Hierin werd bijzondere aandacht besteed aan de module "publieke sector". De seminaries rond "single audit", "IPSAS" en "ESR 95-2010 normen" werden gestoffeerd met praktische voorbeelden. Nieuw waren seminaries rond de "Wetgeving inzake overheidsopdrachten: recht en gevolgen voor externe audit" en "Performantie-audit in de openbare en non-profit sector".

De behoeften van het beroep begrijpen en ze beantwoorden... dat is onze missie.»

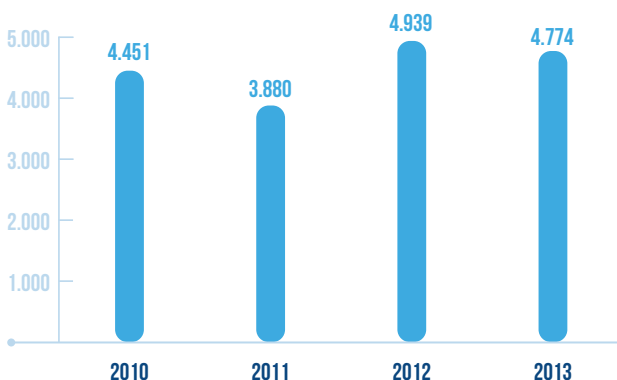
GISÈLE VANDEWEERD

Voorzitter van de Commissie Permanente Vorming

De ISA's werden gebundeld in negen praktijkgerichte thema's. Het seminarie "ISA's voor KMO's" werd twee keer geprogrammeerd en kende het verhoopte succes.

Eénmalig werd in samenwerking met de FSMA een bijzondere cyclus van drie tweetalige seminaries georganiseerd rond de MiFID-gedragsregels. Het bijwonen van deze cyclus was een absolute voorwaarde om bepaalde door de FSMA uitbestede opdrachten te kunnen uitvoeren. Deze cyclus kende dan ook een groot succes, met telkens een tachtigtal deelnemers.

AANTAL DEELNEMERS VORMINGSACTIVITEITEN

DEELNAME AAN SEMINARIES, INFOSESSIES EN STUDIEDAGEN

2. EVALUEREN: "METEN IS WETEN"

De 74 seminaries werden bijgewoond door in totaal 4.774 deelnemers, waarvan 80,8 % bedrijfsrevisoren. Dit betekent een gemiddelde aanwezigheid van 57 deelnemers per vormingsactiviteit.

De seminaries werden ook in 2013 over het algemeen zeer positief geëvalueerd: een gemiddeld percentage van 76% voor de

algemene beoordeling, van 78% voor de didactische benadering en van 77% voor de documentatie.

In haar streven om het programma nog meer te laten beantwoorden aan de wensen van de deelnemers en inzonderheid het beroep, besteedt de Commissie veel aandacht aan de evaluaties en de daarin geformuleerde voorstellen. Vandaar de oproep om na afloop van de seminaries de tijd te nemen om het bijhorende evaluatieformulier in te vullen, in het belang van alle deelnemers en dat van het beroep.

3. Informatiesessies

Er werden drie informatiesessies georganiseerd voor de bedrijfsrevisoren en de stagiairs:

- Europees Systeem van Rekeningen (ESR) 95-2010 en voorbeelden van revisorale verslagen in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 betreffende controle en *single audit* (28 februari)
- De opdrachten van de bedrijfsrevisor bij erkende sociale secretariaten (17 juni)
- Procedure van uitkering van reserves met een roerende voorheffing van 10 % (24 oktober).

4. Regionale ontmoetingen van het beroep

Het IBR organiseert ieder jaar regionale ontmoetingsbijeenkomsten voor bedrijfsrevisoren. Deze avondontmoetingen, die per regio worden georganiseerd, helpen om de contacten tussen de bedrijfsrevisoren en de Raad te bevorderen, alsook om uitgebreid van gedachten te wisselen over diverse onderwerpen die het beroep aanbelangen.

Regio Luik-Henegouwen-Luxemburg-Namen (26 september)

Regio Oost- en West-Vlaanderen (10 oktober)

Regio Antwerpen-Limburg (17 oktober)

Regio Brabant-Brussel (24 oktober)

JURIDISCHE COMMISSIE

Lieven ACKE,
Raadslid, Voorzitter van de Juridische Commissie

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter

Lieven ACKE

Leden

Jean-Philippe BONTE (*bedrijfsjurist*), **Herman BRAECKMANS** (*professor UA – advocaat*), **Arnaud CLYBOUW** (*bedrijfsrevisor*), **Christine DARVILLE** (*Verbond van Belgische Ondernemingen*), **Ann DIRKX** (*Nationale Bank van België*), **Paul Alain FORIERS** (*professor ULB – advocaat*), **Hugues FRONVILLE** (*bedrijfsrevisor*), **Jean-Paul KOEVOETS** (*bedrijfsrevisor*), **Thierry LHOEST** (*FSMA*), **Koen MEESTERS** (*ACV*), **Henri OLIVIER** (*professor emeritus ULg*), **Luk OSTYN** (*bedrijfsrevisor*), **Gilberte RAUCQ** (*ere-notaris*), **Daniel VAN CUTSEM** (*bedrijfsrevisor*), **Laurence VAN EYCKEN** (*bedrijfsjurist*), **Thierry VAN LOOCKE** (*bedrijfsrevisor*), **Raynald VERMOESEN** (*bedrijfsrevisor*) et **Francis WALSCHOT** (*bedrijfsjurist*).

Tot september 2013: Veerle Van DE WALLE (Hoge Raad voor de Economische Beroepen)

Deze personen zetelen in persoonlijke naam en verbinden geenszins de organisatie waaraan ze verbonden zijn.

Secretariaat

Steven DE BLAUWE, **Erwin VANDERSTAPPEN** en **Victor YANGANDI**

MISSIE

De Juridische Commissie verleent juridische bijstand aan de organen en de commissies van het IBR door adviezen te verstrekken en mee te werken aan het uitwerken van de rechtsleer om gedragslijnen ten behoeve van de bedrijfsrevisoren uit te stippelen. De Commissie buigt zich ook over juridische (ontwerp)adviezen van de Stichting ICCI die op vraag van de bestuurders van het ICCI aan haar worden voorgelegd.

De Juridische Commissie is samengesteld uit bedrijfsrevisoren en, in de meerderheid, uit personen uit de academische wereld, de advocatuur, het notariaat, de publieke overheden, de diverse maatschappelijke geledingen, enz. Deze diversiteit creëert een unieke gelegenheid om ideeën en ervaringen met elkaar te confronteren.

De voorgelegde vragen hebben onder andere betrekking op het vennootschapsrecht of op de voorschriften in verband met de organisatie van het beroep van bedrijfsrevisor, met uitzondering van het fiscaal recht. Bovendien heeft de Juridische Commissie aandacht voor de wetgevende hervormingen die op het bedrijfsrevisoraat betrekking hebben.

Activiteiten

De adviezen van de Juridische Commissie die door de Raad van het IBR als bijzonder belangrijk voor het beroep worden beschouwd, worden bekend gemaakt onder de vorm van een e-mail aan de bedrijfsrevisoren en publicatie op de website. In 2013 werden de volgende adviezen van de Raad op voorstel van de Juridische Commissie bekendgemaakt:

- Advies 2013/01: Kapitaalverhoging door inbreng in natura in een kapitaalvennootschap en uitgifte van nieuwe aandelen (28 januari 2013)
- Advies 2013/03: Verandering van de vaste vertegenwoordiger van een bedrijfsrevisorenkantoor (20 december 2013)

« De Juridische Commissie heeft aandacht voor alle wetgevende hervormingen die op het bedrijfsrevisoraat betrekking hebben.»

Lieven ACKE - Voorzitter van de Juridische Commissie

SME/SMP (SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES / SMALL AND MEDIUM PRACTICES)

Inge SAEYS,
Raadslid, Voorzitster van de Commissie SME/SMP

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	Inge SAEYS
Leden	Diane BREESCH, Geneviève BUELENS, Filip COBERT, Marie-Chantal DEBROUX-LEDDET, Vincent DE WULF, Thierry DUPONT, Jean NICOLET, Jean-Benoît RONSE DE CRAENE, Jan VAN BRABANT, Jacques VANDERNOOT en Guy VAN DE VELDE <i>Tot september 2013:</i> Stéphane DE LOVINFOSSÉ
Secretariaat	Stéphanie QUINTART

ORGANEN DIE VERSLAG UITBRENGEN AAN DE COMMISSIE

- Werkgroep ISA en ISQC 1
- Werkgroep *due diligence*
- Cel SP (*Sole and Small Practitioners*)

MISSIE

Via verschillende acties zorgt de Commissie SME/SMP voor de ondersteuning van een specifieke dienstverlening aan de kleine en middelgrote bedrijfsrevisorenkantoren door de samenwerking tussen deze kantoren. Zij geeft input aan de Commissie Communicatie & Attractiviteit van het beroep (cf. p. 29-30) ter promotie van het imago van het beroep, in het bijzonder bij de KMO's.

KERNTHEMA'S 2013

- Organisatie van de studiedag "overdracht en overname van KMO's" (*due diligence*)
- ISA- en ISQC 1-implementatie: enquête en mededeling

1. Mededelingen betreffende de ISA's en ISQC 1

De Commissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken betreffende de invoering van de ISA's bij een twintigtal kleine en middelgrote bedrijfsrevisorenkantoren.

Op voorstel van de Commissie werd een mededeling gericht aan de bedrijfsrevisoren om hen in te lichten over de stand van zaken betreffende ISA-software (Mededeling 2013/02 van 22 maart 2013).

2. Nieuwe opdrachten en relaties met de kleine bedrijfsrevisorenkantoren

De Commissie SME/SMP heeft grote belangstelling getoond voor de *due diligence*-opdracht en heeft, via de werkgroep *due diligence*, de studiedag van 23 oktober 2013 georganiseerd, gewijd aan de overdracht en overname van KMO's. Een publicatie bestaande uit het referentiekader, de uiteenzettingen van de sprekers van de studiedag en modellen van documenten over de *due diligence*-opdracht, zal in 2014 door het ICCI worden verspreid.

De Commissie onderzoekt verder de alternatieve *assurance*-opdrachten (ISRS 4400), alsook het beperkt nazicht (ISRE 2400/2410) en samenstellingsopdrachten (ISRS 4410).

Een overzicht van de commentaren geformuleerd door de deelnemers tijdens de vier regionale ontmoetingen (Gent, Antwerpen, Luik en Brussel – 2012) van de *Cel Sole and Small Practitioners* werd gepubliceerd ter attentie van de bedrijfsrevisoren.

3. Hulpmiddelen voor de KMO's

Teneinde de KMO's te ondersteunen, heeft de Commissie SME/SMP de opdracht gegeven de door de IFAC gepubliceerde *Good Practice Checklist for Small Business* te vertalen ter attentie van de KMO-cliënten van bedrijfsrevisoren.

De KMO-pagina van de website van het IBR, "Bedrijfsrevisor voor de KMO", wordt ook regelmatig bijgewerkt.

4. Internationale contacten

De leden van de Commissie SME/SMP volgen de internationale ontwikkelingen, zowel binnen de IFAC (*Small and Medium Practices Committee*) als binnen de FEE (*SME/SMP Forum* van de FEE), actief op (cf. p. 31).

« De Commissie SME/SMP richt al haar activiteiten op het ondersteunen van een specifieke dienstverlening aan kleine en middelgrote bedrijfsrevisorenkantoren en hun cliënteel, dat hoofdzakelijk uit KMO's bestaat. »

Inge SAEYS

Voorzitter van de Commissie SME/SMP

Teneinde rekening te houden met het procedurehandboek inzake anti-witwassen, alsook met de ontwikkelingen met betrekking tot de goedkeuring van ISQC 1 in België, heeft de Commissie de werkgroep ISA en ISQC 1 opgedragen om het Handboek "Intern kwaliteitsbeheersingssysteem", gebaseerd op ISQC 1, bij te werken. Een bijgewerkte versie van het handboek zal worden gepubliceerd in 2014, in functie van de goedkeuring van ISQC 1. Dit handboek vormt een nuttig werkinstrument voor het kwaliteitsbeheer binnen de kantoren, via een groot aantal controlevragenlijsten (*checklists*) en concrete voorbeelden.

COMMISSIE PUBLIEKE SECTOR

Lieven ACKE,
Raadslid, Voorzitter van de Commissie Publieke Sector

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	Lieven ACKE
Leden	Céline ARNAUD, Alain CHAERELS, Johan CHRISTIAENS, Julie DELFORGE, Jean FOSSION, Michel HOFMAN, Daniel KROES, Fernand MAILLARD, Marleen MANNEKENS, Eric MATHAY, Johan RAVIJTS, Michel TEFNIN, Baudouin THEUNISSEN en Patrick VAN BOURGOGNIE
Secretariaat	Alexia CAUWE, Steven DE BLAUWE en Erwin VANDERSTAPPEN

WERKGROEPEN DIE VERSLAG UITBRENGEN AAN DE COMMISSIE

- Rapportering ESR 95-2010 (Europees Stelsel van Rekeningen) en verfijning handleiding van de boekhoudregels
- ISA public sector paragraphs
- Controle van de BBC-jaarrekening (beleids- en beheerscyclus)

MISSIE

De Commissie Publieke Sector, opgericht in 2013, heeft als hoofdtaak de positie van het beroep in de context van de externe controle op de overheidsbegroting te promoten en vorm te geven. Ze zal nagaan of, en in welke mate, een onafhankelijke audit reeds bestaat bij de verschillende subsectoren van de Belgische overheid en wat de rol is, en kan zijn, van de bedrijfsrevisor bij zijn auditwerkzaamheden in de publieke sector.

Activiteiten

De Commissie Publieke Sector werd opgericht naar aanleiding van de Europese Richtlijn 2011/85/EU tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de Lidstaten. Artikel 3 van deze Richtlijn stelt dat:

“Wat de nationale stelsels voor overheidsboekhouding betreft, beschikken de lidstaten over stelsels voor overheidsboekhouding die volledig en coherent alle subsectoren van de overheid bestrijken en die de informatie bevatten die nodig is voor het genereren van transactiegegevens ter voorbereiding van op de ESR 95-norm gebaseerde gegevens. Die stelsels voor overheidsboekhouding zijn aan interne controle en onafhankelijke audits onderworpen.”

In België betreft deze drievoudige vereiste de volgende subsectoren: de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten, de provincies, de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de intercommunales, de politiezones, enz.

In concreto onderzoekt de Commissie publieke sector wat men precies verstaat onder het begrip ‘onafhankelijke audit’

De bedrijfsrevisor wenst absoluut zijn diensten en zijn toegevoegde waarde ter beschikking van de publieke overheden te stellen, voornamelijk inzake de attestering van de rekeningen van de lokale besturen zoals door de Europese Commissie gevraagd.»

Lieven ACKE

Voorzitter van de Commissie Publieke Sector

in algemene zin en op het niveau van de lokale besturen in het bijzonder. Het IBR is ervan overtuigd dat de Europese Unie een onafhankelijke controle wenst die verder gaat dan een audit uitgevoerd door een administratie. Het IBR is van mening dat het *single audit* concept binnen de Vlaamse overheid een inspiratiebron kan vormen voor de omzetting van de onafhankelijke audits, zoals vereist door Richtlijn 2011/85/EU, in alle Belgische subsectoren. *Single audit* betreft één enkel auditmodel voor een overheid, waarbij elk controleniveau voortbouwt op het voorgaande, met als doel de last voor de gecontroleerde te verminderen en de kwaliteit van de audit op te voeren, evenwel zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van de betrokken auditororganen. In deze context buigt de stuurgroep *single audit*, samengesteld uit vertegenwoordigers van de controleactoren en van het Rekenhof zich over de verdere invulling van het begrip *single audit* en vergadert hiertoe op maandelijkse basis.

Binnen het kader van zijn activiteiten, legt de Commissie Publieke Sector contacten om de bedrijfsrevisor als externe auditor te positioneren binnen de verschillende bestuursniveaus.

De Commissie wil ook opleidingen organiseren om de kennis van de revisoren uit te breiden met betrekking tot de meer specifieke aspecten van de publieke sector. Via deze opleidingen zal de geldende regelgeving in kaart worden gebracht, vorming worden gegeven over ESR 95-2010 en verduidelijking worden gegeven over de *compliance audit*. In 2013 werden een aantal seminaries omtrent de audit in de publieke sector georganiseerd.

De Commissie zal tijdens haar werkzaamheden altijd bijzondere aandacht besteden aan de relatie die het IBR heeft met andere controle-actoren in het algemeen en met het Rekenhof in het bijzonder.

COMMISSIE NON-PROFIT

Eric MATHAY,
Raadslid, Voorzitter van de Commissie Non-profit

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	Eric MATHAY
Leden	Johan CHRISTIAENS, André CLYBOUW, Peter LENOIR, Fernand MAILLARD, Jean-François NOBELS, Martine PIRET, Romain SEFFER, Herman Jan VAN IMPE, Christine VANDEN BOSCH en Danielle VERMAELEN <i>Tot september 2013:</i> Johan DE COOMAN, Pol KERREMANS en Baudouin THEUNISSEN
Secretariaat	Alexia CAUWE

ORGANEN DIE VERSLAG UITBRENGEN AAN DE COMMISSIE

- Coördinatieceel Mutualiteiten (thans werkgroep)

MISSIE

De Commissie Non-profit beoogt de volgende dubbele doelstelling :

- het aanreiken van praktische oplossingen voor problemen waarmee bedrijfsrevisoren worden geconfronteerd in de non-profitsector, door het uitwerken van praktische hulpmiddelen via modeldocumenten, publicaties of informatiesessies;
- het uitbreiden van de opdrachten van de bedrijfsrevisor met betrekking tot de jaarrekeningencontrole en de andere controleopdrachten (specifieke opdrachten, performantie-audits, enz.).

KERNTHEMA'S 2013

- Update van het model van bijzonder bestek voor de aanstelling van een bedrijfsrevisor als commissaris
- Erkende sociale secretariaten: het uniformiseren van het verslaggevingsmodel en informatiesessie
- Publicatie van het boek "De (performantie-)audit in de publieke sector en de non-profitsector" (uitgegeven door het ICCI)

1. Bijzonder bestek voor de aanstelling van een bedrijfsrevisor als commissaris

Naar aanleiding van de inwerkingtreding op 1 juli 2013 van de nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten (wet van 15 juni 2006 en zijn koninklijke besluiten), werd het model van bijzonder bestek bijgewerkt. Het specifieke model voor de Overheidsdienst van Wallonië (*Service public de Wallonie - SPW*) werd ook aangepast in samenwerking met deze

De Commissie Non-profit zal de model-documenten blijven aanpassen aan de wijzigende wetgeving of telkens wanneer correcties of verbeteringen wenselijk lijken. Vanuit haar bezorgdheid over de constante prijsdruk, soms ten koste van de kwaliteit, zal de Commissie blijven toezien op de geschiktheid van de drie momenteel gehanteerde gunningscriteria, namelijk het Aantal Uren Equivalent Bedrijfsrevisor (AUEB), de prijs en de methodologie.

3. Performantie-audit

De Commissie Non-profit heeft, via de werkgroep Performantie-audit, het door het ICCI uitgegeven boek "De (performantie-)audit in de publieke sector en de non-profitsector" opgesteld, naar aanleiding van de door de Commissie in november 2012 georganiseerde studiedag.

4. Europese aanbevelingen en vereisten met betrekking tot de Belgische overheidsboekhouding

De Commissie Non-profit heeft belangstelling getoond voor de aanbevelingen van Eurostat voor België en voor de oprichting door de Raad van de Europese Unie van de *High Level Task Force* voor statistieken over de rekeningen van de openbare besturen. Er zijn besprekingen gestart met diverse institutionele actoren, zoals de Nationale Bank van België en het Rekenhof.

In de non-profitsector is het van groot belang om te kunnen beschikken over betrouwbare rekeningen, vooral in de sectoren waaraan subsidies worden verleend. In dit kader is de rol van de bedrijfsrevisor dan ook cruciaal.»

Eric MATHAY,

Voorzitter van de Commissie Non-profit

laatste. In de praktijk blijkt dat de door het IBR voorgestelde modellen steeds meer worden toegepast.

"Ons beroep is verbaasd dat de commissaris, in zijn hoedanigheid van orgaan van de vennootschap, moet worden aangesteld via een overheidsopdracht terwijl dit niet het geval is voor bestuurders van overheidsvennootschappen. Om de bedrijfsrevisoren en de belanghebbenden te helpen bij de naleving van de geldende complexe wetgeving, stelt het IBR evenwel diverse modellen van bijzonder bestek ter beschikking op de website van het ICCI", verklaarde Eric MATHAY, Voorzitter van de Commissie Non-profit.

2. Sociale secretariaten

De Commissie Non-profit heeft zich gebogen over de kwestie van de standaardisering van het verslaggevingsmodel van erkende sociale secretariaten. De wet van 27 juni 1969 en zijn koninklijke besluiten voorzien immers in een specifieke opdracht voor de bedrijfsrevisoren bij erkende sociale secretariaten (verslag mee te delen aan de Minister en aan de Voorzitter van de RSZ). Hieromtrent werd een wetenschappelijke studie uitgevoerd waarvan de resultaten tijdens een informatiesessie (17 juni 2013) aan de bedrijfsrevisoren werden meegedeeld. Het IBR zet zijn werkzaamheden met betrekking tot het uitwerken van de specifieke opdracht van de bedrijfsrevisor voort binnen een tripartiete werkgroep (Unie van erkende Sociale Secretariaten, RSZ en IBR).

De Belgische initiatieven gericht op de naleving van de Europese aanbevelingen van Eurostat zijn nauw verbonden met de Europese verplichting om te beschikken over een stelsel voor overheidsboekhouding dat onderworpen is aan een interne controle en een onafhankelijke audit, met het oog op de overgang naar het Europees Systeem van Rekeningen 2010 (ESR 95-2010) en de mogelijke toepassing van de IPSAS op de overheidssector (richtlijn 2011/85/EU).

In de toekomst zal de Commissie Non-profit deze ontwikkelingen volgen in overleg met de nieuwe Commissie Publieke sector (cf. p. 23-24).

BOEKHOUDKUNDIGE AANGELEGENHEDEN

Thierry DUPONT,
Ondervoorzitter IBR, Voorzitter van de Commissie Boekhoudkundige aangelegenheden

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

VANAF OKTOBER 2013

Voorzitter	Thierry DUPONT
Leden	Gilbert BOMBAERTS, Geneviève BUELENS, Thomas CARLIER, Stephane DELAUNAY, Michel DE WOLF, Jean-François HUBIN, Luc MARTENS, Herwig OPSOMER, Daniel VAN CUTSEM, Martine VERMEERSCH en Jean Pierre VINCKE
Secretariaat	Christophe D'HONDT

WERKGROEP DIE VERSLAG UITBRENGT AAN DE COMMISSIE

- *International Public Sector Accounting Standards (IPSAS)*

MISSIE

De Commissie Boekhoudkundige Aangelegenheden heeft als doel het beroep van bedrijfsrevisor te betrekken bij de totstandkoming van nieuwe wetten, regels, normen en adviezen op boekhoudkundig vlak, meer bepaald de wettelijke en reglementaire bepalingen van algemeen belang en met betrekking tot het auditberoep.

De Commissie Boekhoudkundige Aangelegenheden ziet toe op een goede samenwerking met het IAB en het BIBF omtrent de door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN) uitgevoerde taken.

1. Werkzaamheden 2013

In 2013 heeft de Commissie Boekhoudkundige Aangelegenheden gereageerd op één ontwerpadvies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN). Het betreft de boekhoudkundige verwerking met betrekking tot de toepassing van de overgangsregeling zoals vermeld in artikel 537 WIB 92.

De Commissie vervult ook een rol van technische ondersteuning door het ICCI bij te staan in de voorbereiding van de antwoorden op boekhoudkundige vragen.

De Commissie neemt een pedagogische rol op en legt boekhoudkundige aangelegenheden uit zowel binnen als buiten het auditberoep.

ontwikkelingen, meer bepaald aan het project om EPSAS (*European Public Sector Accounting Standards*) uit te werken op basis van de IPSAS.

De werkgroep zal ook meewerken aan het uitwerken van de beginselen van een boekhoudsysteem voor de Belgische overheid dat beantwoordt aan de criteria van transparantie en bruikbaarheid voor de besluitvorming.

De werkgroep IPSAS heeft volgende taken:

- opvolgen van de werkzaamheden van de Commissie voor de openbare comptabiliteit (COC) en desgevallend samenwerkingsinitiatieven uitwerken (in voorkomend geval kan het IBR de overheid interpellieren over de te nemen initiatieven inzake overheidsboekhouding);
- opvolgen van de publicaties van de IPSAS Board (IFAC) en reageren op publicaties met betrekking tot de IPSAS die het auditberoep in België aanbelangen;
- bijdragen tot de implementatie van de IPSAS en/of toekomstige EPSAS in België;
- het aanspreekpunt vormen voor het bedrijfsrevisoraat op het vlak van IPSAS/EPAS.

De werkgroep bracht in 2013 een advies uit betreffende de openbare raadpleging van de EU commissie betreffende de EPSAS (structuur en behoorlijk bestuur), welke via de FEE werd overgemaakt.

« De ondersteuning van het beroep bij de boekhoudkundige ontwikkelingen, voornamelijk in de overheidssector, is ongetwijfeld de belangrijkste uitdaging voor de Commissie Boekhoudkundige aangelegenheden. »

Thierry DUPONT

Voorzitter van de Commissie Boekhoudkundige aangelegenheden

Verder dient vermeld dat de heer Michel DE WOLF, Erevoorzitter van het IBR, werd benoemd als lid van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen. De Commissie Boekhoudkundige Aangelegenheden heeft dan ook na de aanstelling van de leden van de CBN haar werkzaamheden hervat.

De Commissie Boekhoudkundige Aangelegenheden volgt de evolutie in de wetgevende en normerende initiatieven op internationaal vlak, - zonder zich hierover uit te spreken, dit meer bepaald dankzij de aanwezigheid van een aantal van haar leden in de FEE-*Accounting Working Party* en haar deelname aan de open debatten van de IFAC.

2. Oprichting van de werkgroep IPSAS

In 2013 werd in de schoot van de Commissie Boekhoudkundige Aangelegenheden de werkgroep IPSAS (*International Public Sector Accounting Standards*) opgericht.

Deze werkgroep zal bijdragen tot de uitwerking van nieuwe wetten, regels en standaarden voor jaarrekeningen die van toepassing kunnen zijn op de Belgische overheidssector, met als toepassingsgebied de verschillende overheidsniveaus en aanverwante entiteiten. De IPSAS zijn hiervoor het onbetwistbare internationale referentiepunt. Verder zal er aandacht worden besteed aan Europese

COMMISSIE COMMUNICATIE & ATTRACTIVITEIT VAN HET BEROEP

The screenshot shows the website of the Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR), a Koninklijk Instituut. The header includes the IBR logo and a search bar. The main navigation menu contains: Het Instituut, Het Beroep, Stage, Regelgeving, Register & Lijsten, Vorming & Events, and Publicaties. The main content area features a large image of the European Parliament in session, with a headline: "EP stemt op 2 april over hervormingsvoorstellen Europese auditmarkt". Below this are three columns: "De bedrijfsrevisor, uw partner" (Expertise - Onafhankelijkheid - Advies), "Actualiteit" (31 mrt 2014: Algemene Vergadering van 26 april 2014; 28 mrt 2014: Goedkeuring door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen van de norm inzake controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen), and "Kalender" (1 APR 2014: Andere events FEE Public Sector Roundtable; 25 APR 2014: Andere events Studiedag VII governance uitdaging).

Patrick VAN IMPE,
Raadslid, Voorzitter van de Commissie Communicatie & Attractiviteit van het beroep

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter Patrick VAN IMPE
Leden Félix FANK, Daniel KROES, Eric MATHAY, Dirk SMETS en Erik VAN DEN BRANDEN
Secretariaat Marc BIHAIN, Jan LAPLASSE en Astrid VAN DROOGENBROECK

MISSIE

In de lijn van de derde strategische prioriteit van de Raad werd in oktober 2013 de Commissie Communicatie & Attractiviteit van het beroep opgericht.

De Commissie denkt na over en doet voorstellen inzake concrete acties rond de versterking van het imago van het beroep van bedrijfsrevisor. Deze acties richten zich enerzijds op een verhoging van de visibiliteit en bekend-

heid van het beroep naar ondernemers, externe partners en eigen leden toe (actieplan communicatie) en anderzijds op een optimalisering van de attractiviteit van het beroep bij jongeren via een gerichte communicatie en een herziening van de stageprocedure (actieplan stage).

DEEL 2 - WERKZAAMHEDEN VAN DE VAKTECHNISCHE COMMISSIES

1. Actieplan communicatie

De nadruk wordt gelegd op de promotie van de toegevoegde waarde van het beroep op de website van het IBR, op een meer klantgerichte communicatie naar derden, kwaliteitsvolle communicatie naar eigen leden, de opstap naar sociale media en een verhoogde aanwezigheid in de media.

Eën van de essentiële opdrachten van het IBR bestaat erin succesvolle jong gediplomeerden aan te trekken tot het revisoraat. ».

PATRICK VAN IMPE – Voorzitter van de Commissie Communicatie & Attractiviteit van het beroep

In 2013 heeft het IBR zijn communicatiemiddelen gemoderniseerd, met meer nadruk op digitale communicatie ter vervanging van de klassieke papieren dragers. Het IBR is overgestapt naar een nieuwe *format* voor het versturen van e-mails met aantrekkelijker *layout* en actieve integratie met de website. Er werd ook een eerste stap gezet in de aanwezigheid op *social media* door de creatie van een Flickr-website voor het publiceren en delen van foto's over de IBR-evenementen.

Pers

Om de aanwezigheid en het imago van het IBR bij de publieke opinie te versterken, werden goede betrekkingen met zowel de dagbladpers als met de gespecialiseerde financiële en economische media voortgezet. Het IBR organiseerde in 2013 zes persconferenties, verspreidde negen persberichten en de vertegenwoordigers van het IBR gaven geregeld interviews aan de voornaamste media.

De website www.ibr-ire.be vormt het informatiekanaal bij uitstek, zowel voor het beroep als voor eenieder die belang heeft bij het revisoraat. In 2013 werd de website 240.000 keer bezocht, door 109.000 unieke bezoekers.

2. Actieplan stage

De Commissie werkt aan acties om de toegang tot het beroep aantrekkelijker te maken, onder andere door de webteksten in verband met de toegang tot het beroep te vernieuwen en specifieke acties te voeren die gericht zijn op een blijvende

kwalitatieve instroom van getalenteerde masterstudenten. In samenspraak met de Commissie Stage wenst de Commissie ook het wettelijk kader te herschrijven en enkele administratieve vereenvoudigingen aan te brengen in de stageprocedure.

WEBSITE: CIJFERS 2013

108.901

AANTAL UNIEKE
BEZOEKERS

239.806

TOTAAL AANTAL
BEZOEKEN

657

BEZOEKEN/DAG
(2012: 575)

104.051

DOWNLOADS

225.863

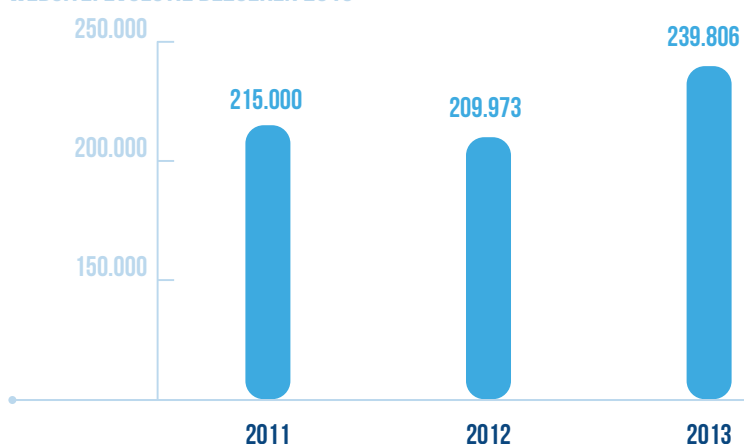
DESKTOP

7.668 TABLET

6.275 MOBILE

BEZOEKEN

WEBSITE: EVOLUTIE BEZOEKEN 2013

INTERNATIONALE RELATIES

1. *International Standards of Accounting and Reporting (ISAR)* – UNCTAD (Verenigde Naties)

In november 2013 vond in Genève de 30ste jaarlijkse zitting van de Verenigde Naties plaats over audit en accountancy (ISAR, Intergouvernementele Werkgroep van deskundigen inzake internationale standaarden voor jaarrekeningen en jaarverslaggeving – UNCTAD, Conferentie van de Verenigde Naties over Handel en Ontwikkeling), onder het voorzitterschap van de Ere-Secretaris-generaal van het IBR, David SZAFRAN. Aan laatstgenoemde werd een eerbetoon gebracht als erkenning voor zijn bijdrage als Voorzitter. De Secretaris-generaal, Marc BIHAIN, en de Adviseur van het Secretariaat-generaal, Alexia CAUWE, maakten deel uit van de Belgische delegatie, evenals vertegenwoordigers van de FOD Economie en van het IAB.

De ISAR, interministeriële groep van deskundigen samengesteld uit de officiële delegaties van alle lidstaten van de Verenigde Naties, promoot de normen en goede internationale praktijken op het gebied van accountancy, audit, duurzame ontwikkeling en deugdelijk bestuur. De ISAR heeft meer bepaald een vragenlijst opgesteld (*Accountancy Development Toolkit*) met het oog op een evaluatie door de lidstaten van het organisatieniveau van de economische beroepen en de toepassing van internationale boekhoudstandaarden en auditstandaarden.

België werd in 2013 onderworpen aan een evaluatie. De antwoorden op zo'n 500 vragen werden gecoördineerd door het IBR en de FOD Economie, in overleg met de andere betrokken organismen (IAB, BIBF, FSMA, NBB, Rekenhof en Assuralia). De resultaten van de evaluatie werden voorgesteld op de jaarlijkse zitting, waarbij de verslaggeving over de jaarrekening en de audit in België in kaart werd gebracht.

2. *International Federation of Accountants (IFAC)*

Daniel KROES,
Voorzitter van het IBR

Michel DE WOLF,
Erevoorzitter van het IBR

Inge SAEYS,
Raadslid en Voorzitster van de Commissie SME/SMP van het IBR en lid van het Comité SME/SMP van de IFAC

Het IBR – lid van de IFAC sinds haar oprichting – volgt nauwlettend de activiteiten van deze internationale instelling, zowel de jaarlijkse algemene vergadering als de activiteiten van het SME/SMP-Comité (*Small and Medium Enterprises/Small and Medium Practices*) en van de IAASB (*International Auditing and Assurance Standards Board*).

2.1. Algemene vergadering van de IFAC

Voorzitter Daniel KROES, Erevoorzitter Michel DE WOLF en de Voorzitster van de Commissie SME/SMP van het IBR en lid van het SME/SMP-Comité van de IFAC, Inge SAEYS, hebben deelgenomen aan de algemene vergadering van de IFAC, alsook aan de workshops die vooraf plaatsvonden in Seoul (Zuid-Korea) van 13 tot 15 november 2013. De workshops hadden meer bepaald betrekking op het geïntegreerd verslag, de nieuwe controleverklaring, de overheidssector en de kleine en middelgrote kantoren (SMP).

Er werden verschillende acties ondernomen in het kader van de omzetting van Richtlijn 2011/85/EU tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de Lidstaten, vastgesteld op 31 december 2013 (cf. Commissie Publieke Sector, p.23-24). De uitbreiding van de opdrachten van de externe auditororganen tot de overheidssector is de gelegenheid bij uitstek voor het opwaarderen van de ervaring van auditkantoren, waarbij de nadruk wordt gelegd op de openbare dienstverlening.

2.2. Deelname van het IBR aan de andere activiteiten van de IFAC

Bovendien heeft Inge SAEYS deelgenomen aan de werkzaamheden van het *Small and Medium Practices Committee* van de IFAC, in de hoedanigheid van lid, samen met bedrijfsrevisor Guy VAN DE VELDE, technisch adviseur. Zij heeft deelgenomen aan het Forum van de IFAC over kleine en middelgrote kantoren, gehouden te Kampala (Ouganda) van 5 tot 7 juni 2013.

Jacques VANDERNOOT, lid van de Commissie Normen voor de beroepsuitoefening, heeft zijn werkzaamheden voortgezet als *technical advisor* van Marc PICKEUR in zijn hoedanigheid van *Board Member* van de IAASB. Ze hebben op die manier aan de voorbereiding van de nieuwe ISA's over het auditverslag bijgedragen.

3. *Fédération des Experts Comptables Européens (FEE)*

André KILLESSE,
Erevoorzitter van het IBR, Voorzitter van de FEE

Het IBR heeft in 2013 zijn actieve rol binnen de FEE, voorgezeten door André KILLESSE, Erevoorzitter van het IBR, voortgezet in

meerdere werkgroepen en subgroepen van de FEE. Deze groepen staan in voor informatie-uitwisseling tussen nationale organisaties en de FEE over aangelegenheden die het beroep aanbelangen: audit, accountancy, strijd tegen het witwassen, banksector, kapitaalmarkt, handelsrecht en deugdelijk bestuur, belastingstelsel, ondernemingsverslaggeving, deontologie en toegang tot het beroep, verzekeringssector, overheidssector, duurzame ontwikkeling en de kleine en middelgrote bedrijfsrevisorenkantoren.

De in Brussel gevestigde FEE is een grote steun voor het beroep bij het zoeken naar oplossingen die in het algemeen belang zijn. Zij vervult een informatieve rol ten aanzien van haar leden (48 beroepsinstellingen afkomstig uit 36 Europese landen, waaronder de 28 Lidstaten van de Europese Unie).

De FEE en zijn Voorzitter André KILESE hebben een cruciale rol gespeeld in de besprekingen rond de audithervorming. De positieve ontwikkelingen voor het beroep vervat in het ontwerp van audithervorming werden bereikt onder impuls van de FEE. De Europese federatie doet er alles aan om de Europese stem van het beroep te laten horen over de strategische ontwikkelingen met betrekking tot de overheidssector en de fiscaliteit. Daarnaast steunt de federatie ook de SMEs/SMPs en de vernieuwing van de diensten van de cijferberoepers.

www.fee.be

4. *Fédération Internationale des Experts comptables et commissaires aux comptes*

Thierry DUPONT,
Ondervoorzitter van
het IBR

francophones (FIDEF)

De FIDEF, een structuur binnen de Franse taalgemeenschap gericht op informatie-uitwisseling en samenwerking, heeft in 2013 36 landen, verspreid over vier continenten, bijeengebracht.

De Ondervoorzitter van het IBR, Thierry DUPONT, heeft deelgenomen aan de algemene vergadering gehouden te Dijon op 1 oktober 2013.

www.fidef.org

5. **Belgisch-Nederlandse gespreksgroep**

In de Belgisch-Nederlandse gespreksgroep hebben de delegaties van de NBA, het IAB en het IBR hun standpunten uitgewisseld over het beroep in de twee landen. In 2013 was het IBR vertegenwoordigd door haar Voorzitter, Daniel KROES, bedrijfsrevisor Frans VAN RIE, alsook door de Algemeen afgevaardigde Europese aangelegenheden van het IBR, Sandrine VAN BELLINGHEN.

Tijdens deze vergaderingen werden volgende thema's besproken: de auditvoorstellen van de Europese Commissie, het gebruik van sociale netwerken voor communicatieve doeleinden, de Belgisch-Nederlandse coördinatie met betrekking tot de FEE, de vertalingen van de documenten van de IFAC, de ontwikkelingen in de dossiers met betrekking tot deontologie, het project "common content", de samenwerkingsovereenkomst tussen de drie beroepsorganisaties op het gebied van ethiek, de overheidssector en de kleine en middelgrote kantoren.

6. **Samenwerkingsovereenkomst België-Congo**

Sinds 2008 verleent het IBR zijn medewerking aan de vorming van Congolese bedrijfsrevisoren, als onderdeel van een samenwerkingsovereenkomst met de Democratische Republiek Congo.

Eind augustus hebben de Congolese stagiair(e)s van het jaar 2011-2013 het einde van hun tweejarige stage in België gevierd tijdens een receptie op het IBR, in aanwezigheid van Daniel KROES, Voorzitter van het IBR, Patrick VAN IMPE, Raadslid en Voorzitter van de Stagecommissie, Astrid VAN DROOGENBROECK, Diensthoofd van de Stagedienst, en van hun stagemeesters.

In november 2013 is een vertegenwoordiging van het IBR, onder leiding van Michel DE WOLF, Erevoorzitter van het IBR, en samengesteld uit Thierry DUPONT, Ondervoorzitter van het IBR, en Daniel VAN CUTSEM, Erevoorzitter van de Stagecommissie, naar de Democratische Republiek Congo gereisd. De vertegenwoordigers van het IBR werden ontvangen door de Minister van Financiën van de DR Congo. Deze missie had als doelstelling om deel te nemen aan de jury van het bekwaamheidsexamen van de Congolese stagiairs.

DEEL 3

ACTIVITEITEN ONDER PUBLIEK TOEZICHT

TOEGANG TOT HET BEROEP

Patrick VAN IMPE,
Raadslid, Voorzitter van de Stagecommissie

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	Patrick VAN IMPE
Raadsleden	Fernand MAILLARD, Tom MEULEMAN en Luc VERRIJSEN <i>Tot september 2013:</i> Félix FANK et Eric MATHAY
Leden	Martine BLOCKX, Boudewijn CALLENS, Fabio DE CLERCQ, Marleen DEFOER en Vinciane MARICQ Dirk STRAGIER en René VAN ASBROECK (Technische adviseurs)
Secretariaat	Astrid VAN DROOGENBROECK

MISSIE

Een van de strategische prioriteiten van de Raad is het aantrekkelijkheid van het beroep verhogen. In dit verband wordt nagedacht over de hervorming van de stageprocedure, meer bepaald op het vlak van de organisatie van de examens en het toekennen van vrijstellingen voor het toelatingsexamen. Het slagen voor de stage moet gelijkstaan met het behalen van een "kwaliteitslabel" dat de weg vrijmaakt voor tal van economische en financiële beroepen.

1. Rol van de Stagecommissie

De organisatie van de toegang tot het beroep is één van de voornaamste opdrachten die de wetgever aan het IBR heeft toevertrouwd.

De drie jaar durende stage van bedrijfsrevisor wordt via de Stagecommissie georganiseerd en beheerd. Aan de hand van de organisatie van stageseminaries met bijhorende stage-examens en door nazicht van de stagedagboeken waarin elke stagiair een verslag van zijn stageactiviteiten uitbrengt, waakt de Stagecommissie over de kwaliteit van de opleiding van de toekomstige bedrijfsrevisoren.

2. Rol van de Examencommissie

De organisatie van de toelatingsexamens is een bevoegdheid van de Examencommissie, die haar werkzaamheden onafhankelijk van de Stagecommissie uitoefent en de resultaten van de toelatingsexamens aan de Stagecommissie rapporteert.

Samenstelling van de Examencommissie

Voorzitter: Henri OLIVIER (HEC-ULg)

Leden: Martine BLOCKX (ULB), Joël BRANSON (VUB), Boudewijn CALLENS, Ignace DE BEELDE (UGent), Yves DE CORDT (UCL), Michel J. DE SAMBLANX (Universiteit Antwerpen), Catherine DENDAOU (UNamur), Ann GAEREMYNCK (K.U. Leuven), Ann JORISSEN (Universiteit Antwerpen) Pascal MINNE (ULB), Denis PHILIPPE (ICHEC/UCL), Danielle SOUGNÉ (HEC-ULg) en Patrick VAN IMPE (K.U. Leuven Thomas More)

De Examencommissie zorgt voor de goedkeuring van de examenvragen voor de toelatingsexamens en de lijst met referentiewerken evenals de deliberatie van de examensessie (oktober 2013).

3. Toelatingsexamens en wisselwerking met de universiteiten en hogescholen

De kandidaten die de stage wensen aan te vatten, dienen zich in te schrijven voor de toelatingsexamens. De elektronische verwerking van de toelatingdossiers zorgt voor een vlotte en efficiënte behandeling van de aanvragen en zou een verklaring kunnen zijn voor het stijgende aantal kandidaten.

De kandidaten voor de stage kunnen op basis van hun universitair parcours vrijstellingen verkrijgen voor de toelatingsexamens. In het kader van de analyse van deze vrijstellingen en om de behandeling van de toelatingdossiers vlotter en efficiënter te laten verlopen, onderhoudt de Stagecommissie nauwe contacten met de universiteiten en hogescholen van het lange type met economische oriëntatie. In 2013 werd de nadruk gelegd op het belang van een snelle mededeling van wijzigingen aan studieprogramma's, teneinde de elektronische databank met cursussen geactualiseerd te houden. Deze wisselwerking tussen het IBR en de onderwijsinstellingen laat toe om een maximum aantal vrijstellingen te verlenen en dient in het belang van de kandidaten te worden voortgezet.

4. Bekwaamheidsexamen 2013

De twee zittingen van het bekwaamheidsexamen werden zoals ieder jaar in de periodes mei/juni en november/december georganiseerd.

Het examen bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte en beoogt niet enkel het testen van de technische kennis maar beoordeelt eveneens de maturiteit van de stagiair.

« *Toe zien op de organisatie en de optimale opvolging van de stage van elke stagiair, van de toelating tot de eedaflegging, is de prioriteit voor de Stagecommissie. Het beroep van bedrijfsrevisor is boeiend en op de toekomst gericht; aan ons de uitdaging om dat aan te tonen.»*

Patrick VAN IMPE

Voorzitter van de Stagecommissie

De mondelinge proeven worden afgenomen door een jury van vijf personen, waaronder een universiteitsprofessor of professor van het hoger onderwijs van het lange type, die het voorzitterschap waarneemt, drie bedrijfsrevisoren en een vertegenwoordiger van de economische en sociale wereld.

Voorzitters van de kamers van de jury voor het bekwaamheidsexamen

Voorzitters van de vier Franstalige kamers:

Paul-Alain FORIERS (ULB), Georges HÜBNER (HEC-ULg), Yves DE CORDT (UCL), Danielle SOUGNÉ (HEC-ULg).

Voorzitters van de vijf Nederlandstalige kamers :

Karel M. VAN OOSTVELDT (tot juni 2013), Ann GAEREMYNCK, (K.U. Leuven - vanaf juli 2013), Christoph VAN DER ELST (UGent), Marleen WILLEKENS (K.U. Leuven), Herman BRAECKMANS (UA), Ann JORISSEN (UA).

De Stagecommissie pleegt overleg met de juryvoorzitters teneinde de organisatie van het bekwaamheidsexamen continu te verbeteren. De *feedback* die aan de niet geslaagde stagiairs wordt gegeven, is een belangrijk aandachtspunt. De jury en de Stagecommissie streven naar een duidelijke communicatie aangaande de eventuele kennislacunes van de stagiairs.

DEEL 3 - ACTIVITEITEN ONDER PUBLIEK TOEZICHT

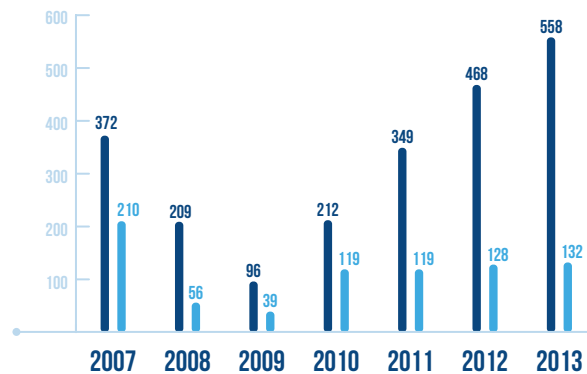
5. Statistieken

Toelatingsexamens

2013	Deelnemers	Geslaagd
F	155	20 (13%)
N	403	112 (28%)
Totaal	558	132 (24%)

Het aantal kandidaten voor het toelatingsexamen is sterk toegenomen, met name door de modernisering en informatisering van de inschrijvingsprocedure. Het aantal tot de stage toegelaten kandidaten kent een soortgelijke maar minder uitgesproken evolutie.

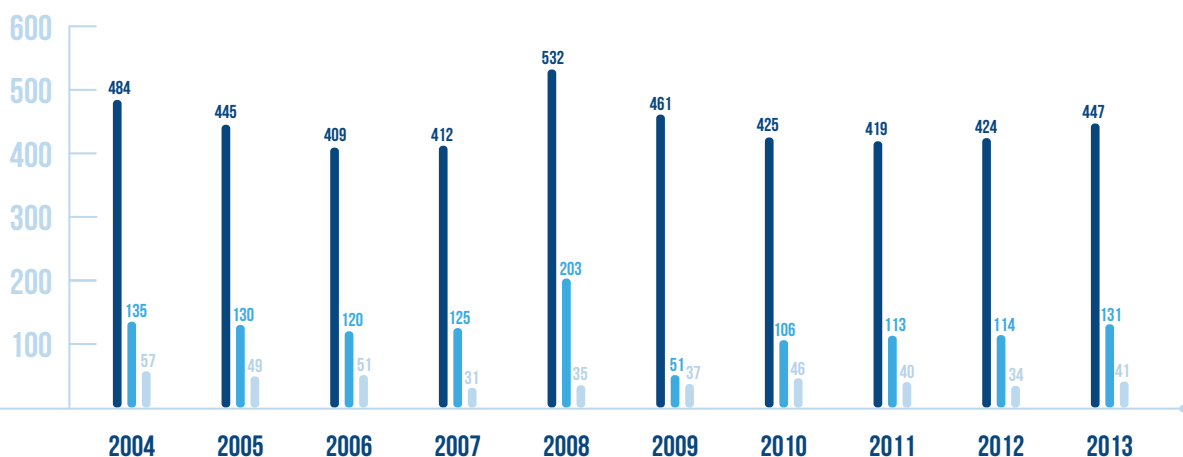
EVOLUTIE AANTAL DEELNEMERS / AANTAL GESLAAGDEN

Bekwaamheidsexamens

2013		Aantal kandidaten	Aantal eerste deelname	Geslaagd
Mei/juni	F	6	3	4 (67%)
	N	18	7	9 (50%)
	Totaal	24	10	13 (54%)
November/december	F	15	4	8 (53%)
	N	40	30	21 (52,5%)
	Totaal	55	34	29 (53%)
Totaal van de twee zittingen	F	21	7	12 (57%)
	N	58	37	30 (52%)
	Totaal	79	44	42 (53%)

EVOLUTIE AANTAL STAGIAIRS EN TOELATINGEN TOT DE EED

- Totaal aantal stagiaires
- Nieuwe stagiaires
- Toelating tot eed

OPENBAAR REGISTER

INSCHRIJVING IN HET OPENBAAR REGISTER

De wetgever heeft de Raad van het IBR de opdracht gegeven om een openbaar register bij te houden waarin de bedrijfsrevisoren – zowel de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen als de bedrijfsrevisorenkantoren – worden geregistreerd.

De bedrijfsrevisoren natuurlijke personen worden in het openbaar register ingeschreven op voorlegging van het uittreksel van het proces-verbaal van de eedaflegging en wordt van kracht op de dag van de eedaflegging. Een bedrijfsrevisorenkantoor wordt in het openbaar register ingeschreven met ingang van de dag waarop de Raad van het IBR de gunstige beslissing tot registratie nam.

De auditors en de auditororganisaties van derde landen die de controle uitvoeren van de enkelvoudige jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van een onderneming met statutaire zetel in een derde land en waarvan de effecten in België mogen verhandeld worden, worden als zodanig afzonderlijk geregistreerd in het openbaar register.

De openbare registergegevens worden elektronisch opgeslagen. Het register kan geraadpleegd worden op de website van het IBR (www.ibr-ire.be). Verder kan op de website van het IBR ook de lijst van netwerken worden geraadpleegd.

PUBLIEK TOEZICHT OP DE TOEKENNING EN INTREKKING VAN DE HOEDANIGHEID VAN BEDRIJFSREVISOR

De Procureur Generaal ziet, als orgaan van het systeem van publiek toezicht, toe op de registerinschrijving door de Raad van het IBR. Elke beslissing van de Raad tot inschrijving of herinschrijving van een kandidaat-bedrijfsrevisor of waarbij de hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt ingetrokken, is vatbaar voor beroep vanwege de Procureur Generaal bij het Hof van Beroep. Deze beslissingen worden dan ook door de Voorzitter van het IBR gemeld aan de Procureur Generaal, zodat deze desgevallend beroep kan aantekenen bij de Commissie van Beroep.

1. Wijzigingen in het register in 2013

1.1 Bedrijfsrevisoren natuurlijke personen

Nieuwe inschrijvingen

(artikel 5 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 2 van het erkenningsreglement)

BOSMANS Tanja (Ao2414), CARTON Melissa (Ao2426), COPPENS Wouter (Ao2420), DEMOITIE Sophie (Ao2433), DE NEEF Tania (Ao2427), DEPLANCKE Annelies (Ao2428), DEVROYE Thibaut (Ao2405), DUBOIS Alexandra (Ao2434), DUMONCEAU Nicolas (Ao2429), FEYS Barbara (Ao2401), FRANCKEN Jan (Ao2430), GREGOIRE Catherine (Ao2407), GUIDI Loris (Ao2408), HENRION Benjamin (Ao2409), LECLER Alexandre (Ao2410), LEEMANS Olivier (Ao2400), LOTIN François (Ao2424), MEERBERGEN Guy (Ao2431), MEESTERS Astrid (Ao2415), MERTENS Lieve (Ao2416), PERRET Arnaud (Ao2425), PIEULI-TAKOU Jean Bernard (Ao2397), PONNET Nathalie (Ao2398), RABAU Evelien (Ao2399), RANS Jeroen (Ao2404), REMMERY Filip (Ao2402), SCHUEREMANS Sébastien (Ao2413), SIMONETTI Frans (Ao2396), SLANGEN Géraldine (Ao2412), TRUMPENER Jeroen (Ao2403), TURCQ Maud (Ao2421), VANDEBROUCK Kristien (Ao2422), VAN DEN BOSSCHE Philippe (Ao2419), VAN DE VEL Karen (Ao2432), VANHUYSE Delphine (Ao2411), VANLEEUEW Jo (Ao2417), VAN WAEYENBERGHE Sarah (Ao2418), VERACHTERT Sébastien (Ao2435), VIAENE Bert (Ao2423), VROMAN Vincent (Ao2406)

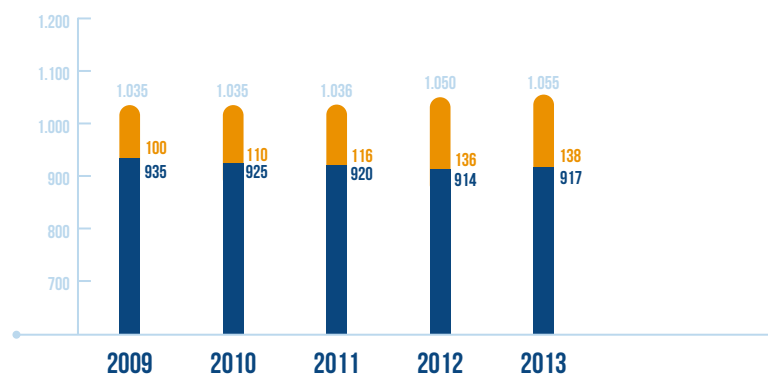
1.055

bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) waren ingeschreven in het openbaar register op 31.12.2013

512

bedrijfsrevisorenkantoren waren ingeschreven in het openbaar register op 31.12.2013

BEDRIJFSREVISOREN (NATUURLIJKE PERSONEN)

AANTAL BEDRIJFSREVISOREN OP 31.12.2013

● BEDRIJFSREVISOREN DIE REVISORALE OPDRACHTEN UITVOEREN

● BEDRIJFSREVISOREN DIE ZICH VERHINDERD VERKLAREN OM REVISORALE OPDRACHTEN UIT TE VOEREN

Bron: Openbaar register op 28.02.2014

DEEL 3 - ACTIVITEITEN ONDER PUBLIEK TOEZICHT

Aantal bedrijfsrevisoren natuurlijke personen opgesplitst per taalgroep	Op 31.12.2012	Op 31.12.2013
Totaal	1.050	1.055
Franse taalgroep	363	365
Nederlandse taalgroep	687	690

Aantal bedrijfsrevisoren die zich tijdelijk verhinderd verklaarden om revisorale opdrachten uit te voeren	136	138
---	-----	-----

(artikel 13, § 2 van de wet van 22 juli 1953)

Ontslag

(artikel 17 van het erkenningsreglement)

ABBATE Bruno (A01555), AELVOET Pascal (A01472), BARTHELEMY Philippe (A00637), BEKKERS Alfons (A00834), BUYCK Ignaas (A01014), CLUDTS Philippe (A00549), DEFOURT Benoît (A01793), DEMEESTER Piet (A00811), DESAIVE Michel (A01254), DEVUYST Johnny (A01073), GARNY Henri (A00898), GOVAERT Tessa (A02267), GOYENS Bart (A02100), GUS Jaak (A00803), HOEBRECHS Veerle (A01758), HOSTE Marleen (A00797), LONGERSTAEY Philippe (A00767), MUSIALSKI Michel (A01087), PIROTON Olivier (A02311), SMITS Brecht (A02166), SPILEERS Diane (A00933), TORFS Marc (A00716), VAN CAUTER Patrik (A00887), VAN DEN ABEELE Luc (A00492), VANDENHOUTEN Eric (A00907), VANDERHAEGEN Jean (A00970), VAN GEET Hugo (A00704), VAN PASSEL Hugo (A00526), VERBIST Ludo (A01740), VERBRUGGEN-DE WAELE Chantal (A00608), VERMUSSCHE Dirk (A00828), VRANCKEN Stefan (A01474), WATTEYNE Maria (A00653)

Intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor (leeftijd 70 jaar bereikt)

(artikel 8, § 2 van de wet van 22 juli 1953)

Geen enkele bedrijfsrevisor bereikte de leeftijdsgrens in 2013.

Verlies van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor (schrapping ten gevolge tuchtsanctie)

(artikel 73, § 4 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 33, § 1 van het tuchtreglement)

Nihil

Intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor (niet reageren na terechtwijzing)

(artikel 8, § 3 van de wet van 22 juli 1953)

CAMU Patrick (A00656), STAMMEN Luc (A01330), TIMMERMAN Els (A02048)

Herinschrijvingen

(artikel 5, § 3 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 18 van het erkenningsreglement)

CAMU Patrick (A00656), PIRENNE Jozef (A00472)

Toekenning van de titel van erebedrijfsrevisor

(artikel 11, § 2 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 4, § 1 van het huishoudelijk reglement)

AELVOET Pascal (A01472), BARTHELEMY Philippe (A00637), BEKKERS Alfons (A00834), CLUDTS Philippe (A00549), DE KEULENAER Ludo (A00860), DEMEESTER Piet (A00811), DESAIVE Michel (A01254), DEVUYST Johnny (A01073), GARNY Henri (A00898), GUS Jaak (A00803), HOSTE Marleen (A00797), JOOS Chantal (A01270), JOURDE Ronald (A01427), LONGERSTAEY Philippe (A00767), PREUD'HOMME André (A01176), VAN DEN ABEELE Luc (A00492), VANDERHAEGEN Jean (A00970), VAN PASSEL Hugo (A00526), VERBEURGT Thierry (A01104), VERBIST Ludo (A01740), VERMEIR Remi (A00786)

Overlijden

In de loop van het jaar heeft de Raad het overlijden vernomen van de bedrijfsrevisor Bernard WETS (A01578) en de erebedrijfsrevisoren Raymond EECKHOUT (A00607) en Willy Frans MERTENS (A01058).

De Raad heeft zijn deelneming betuigd aan de families van de overledenen.

1.2 Bedrijfsrevisorenkantoren

AANTAL BEDRIJFSREVISORENKANTOREN OP 31.12.2013:
215 VAN DE 512 KANTOREN HEBBEN ERELONEN GEMELD DIE BETREKKING HEBBEN OP COMMISSARISOPDRACHTEN OF ANDERE VOORBEHOUDEN OPDRACHTEN.
Bron: Openbaar register op 28.02.2014

Inschrijving bedrijfsrevisorenkantoren

(artikel 6 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 3 van het erkenningsreglement)

Boo831 – BVBA Bedrijfsrevisor Bart Meganck
Boo832 – BVBA Dirk Vlamincx
Boo833 – SPRL Stéphan MOREAUX, Réviseur d'Entreprises
Boo834 – BVBA Nathalie Bogaerts Bedrijfsrevisor
Boo835 – BVBA MARLEEN MANNEKENS, BEDRIJFSREVISOR
Boo836 – Comm. V DEPRez NATHALIE – BEDRIJFSREVISOR
Boo837 – BVBA BEDRIJFSREVISOR J. MAETENS
Boo838 – Comm. VA Bedrijfsrevisor Frank Huybrechts
Boo839 – Comm. VA MAZARS SCA
Boo840 – BVBA AUDITAS-DBW
Boo841 – BVBA BVV Associates
Boo842 – CVBA MAZARS & COMPAGNIE SCRL
Boo843 – BVBA BART FRANCEUS – BEDRIJFSREVISOR
Boo844 – SPRL JULIE DELFORGE
Boo845 – BVBA BST PARTNERS SPRL
Boo846 – SPRL Alain Guillaume Réviseur d'Entreprises

Ontslag van bedrijfsrevisorenkantoren

(artikel 17 van het erkenningsreglement)

Boo293 – SPRL BERTRAND et Associés – Réviseurs d'Entreprises
Boo333 – BVBA MARLEEN HOSTE, BEDRIJFSREVISOR
Boo410 – BVBA DEBAEKE E. & C° SPRL
Boo455 – SPRL Henri GARNY, Réviseur d'Entreprises
Boo484 – SCS MICHEL DESAIVE, Réviseur d'Entreprises
Boo549 – BVBA MIEKE WATTEYNE
Boo577 – BVBA ELS DE KEUKELAERE BEDRIJFSREVISOR
Boo648 – SPRL M. MUSIALSKI
Boo669 – SPRL Philippe BERIOT

Verlies van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor (bedrijfsrevisorenkantoren)

(artikel 73, § 4 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 33, § 1 van het tuchtrecht)

Niet van toepassing in 2013.

Intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor (bedrijfsrevisorenkantoren)

(artikel 6, § 1 of artikel 8, § 3 van de wet van 22 juli 1953)

Boo053 – CVBA DUMONT-BOSSAERT, WALTNIEL & C° SCRL
Boo514 – BVBA DE NUL & C°, BEDRIJFSREVISOR

Aantal bedrijfsrevisorenkantoren opgesplitst volgens juridische vorm	Op 31.12.2012	Op 31.12.2013
Totaal	507	512
Maatschap	6	6
Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BVBA)	429	428
Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (CVBA)	39	39
Commanditaire vennootschap (Comm. V.)	30	35
Commanditaire vennootschap op aandelen (Comm. V.A.)	-	1
Naamloze vennootschap (NV)	2	2
Vennootschap onder firma (VOF)	1	1
Revisorenkantoren die erelonen hebben aangegeven	235	215

1.3 Auditors en auditorganisaties van derde landen

Nieuwe inschrijvingen

(artikel 7 van de wet van 22 juli 1953 en artikel 6 en/of 7 van het erkenningsreglement)

Geen nieuwe inschrijvingen in 2013.

Aantal auditorganisaties derde landen	Op 31.12.2012	Op 31.12.2013
Totaal	7	7
Waarvan geregistreerde derde landen	5	5

2. Wijzigingen in de lijst van de netwerken in 2013

Nieuwe inschrijvingen

Noo040 MGI
Noo041 REVISOREN DE ROOVER

Ontslag

Noo022 PKF International
Noo033 HNC°

Aantal gelijste netwerken	Op 31.12.2012	Op 31.12.2013
Totaal	39	39

KWALITEITSCONTROLE

Raynald VERMOESEN,
Raadslid, Voorzitter van de Commissie Kwaliteitscontrole
(tot september 2013)

Luc DE PUYSELEYR,
Voorzitter van de Commissie Kwaliteitscontrole
(Vanaf oktober 2013)

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Voorzitter	Raynald VERMOESEN (tot september 2013), Luc DE PUYSELEYR (Vanaf oktober 2013)
Plaatsvervangend	
Voorzitter	Thierry DUPONT (tot september 2013), Luc VERRIJSSE (Vanaf oktober 2013)
Effectieve leden	Pierre Hugues BONNEFOY-CUDRAZ, Gert CLAES, Dirk CLEYMANS, Kurt KONINX, Pascal GERARD, Fernand MAILLARD, Dirk STRAGIER, Alexis VAN BAVEL, Jan VAN BRABANT en Marnix VAN DOOREN (Secretaris)
Plaatsvervangende leden	Charles-Henri DE STREEL, Harry EVERAERTS, Pascale TYTGAT en Daniel VAN CUTSEM Tot september 2013: Pierre LERUSSE en Martine VERMEERSCH
Secretariaat	Julie BOGDAN, Dirk COUDIJZER, Stéphane FOLIE, Isabelle MEUNIER, Aurélie MORSA en Bart VAN HAVER

MISSIE

De Commissie Kwaliteitscontrole is belast met de praktische organisatie van de kwaliteitscontrole, onder het publiek toezicht van de KVI. Zij voert haar werkzaamheden uit met eerbied voor een koninklijk besluit en de Normen inzake de kwaliteitscontrole. De werking van de Commissie Kwaliteitscontrole is vastgelegd in een intern reglement.

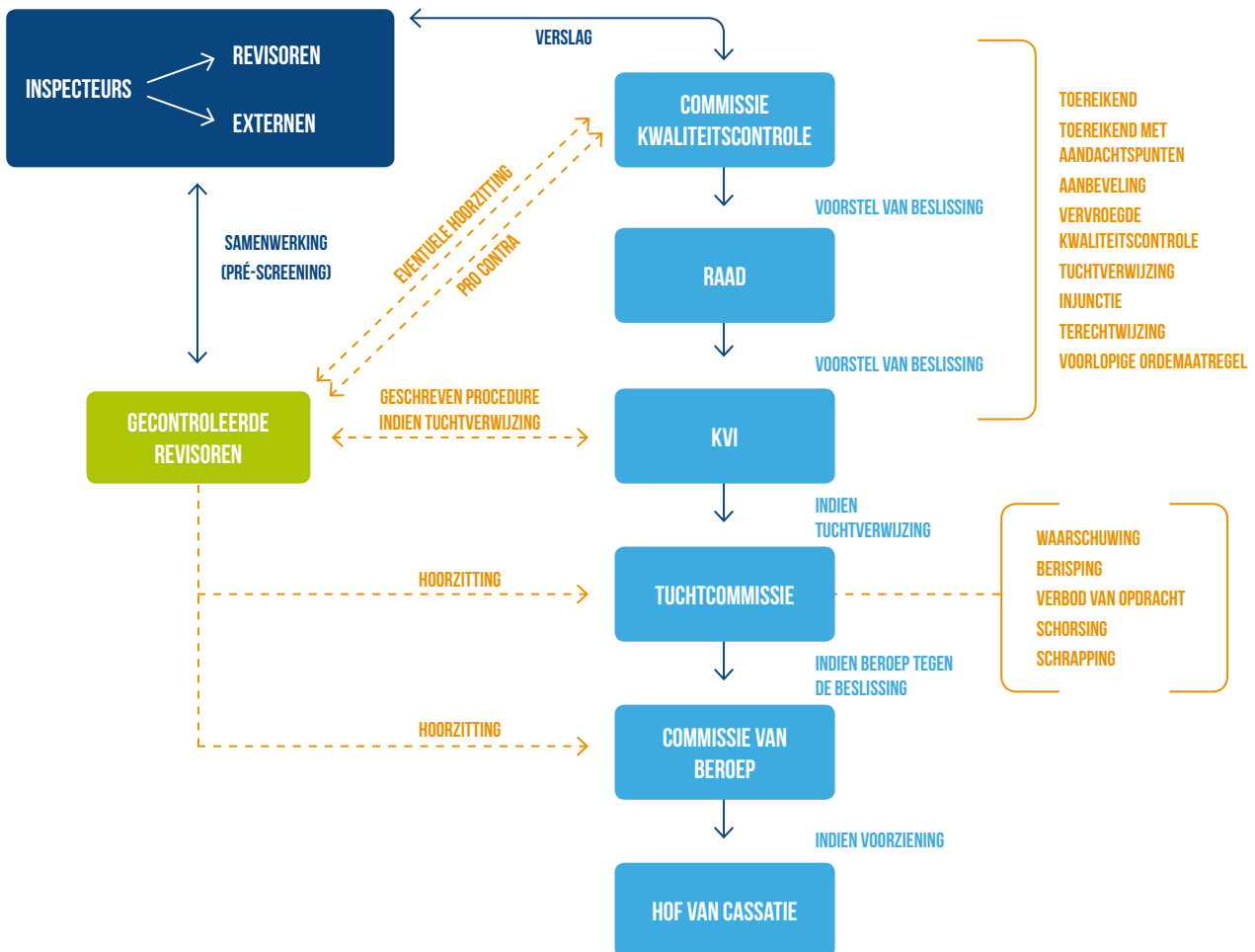
MEER INFORMATIE:

1. Organisatie van de kwaliteitscontrole

De bedrijfsrevisoren worden om de zes jaar aan een kwaliteitscontrole onderworpen en minstens om de drie jaar wanneer zij één of meer commissarismandaten bij organisaties van openbaar belang uitoefenen.

De verschillende fases van de kwaliteitscontrole kunnen als volgt worden samengevat:

Elk kwaliteitscontroledossier doorloopt meerdere organen van het IBR alvorens te worden voorgesteld aan de KVI die de eindbeslissing neemt. Tijdens het gehele verloop ziet de Commissie Kwaliteitscontrole erop toe dat de bedrijfsrevisoren kunnen reageren op de door de inspecteur of de Commissie geformuleerde vaststellingen. De gecontroleerde bedrijfsrevisor heeft bovendien gedurende het verloop van zijn kwaliteitscontrole de mogelijkheid om gehoord te worden. Rekening houdende met deze procedure bedraagt de gemiddelde behandelingstermijn van een dossier ongeveer één jaar.

2. Typologie van de door de kwaliteitscontroles aan het licht gebrachte tekortkomingen

Voornaamste door de kwaliteitscontroles aan het licht gebrachte tekortkomingen die een specifieke opvolging vereisen:

- 1) ontoereikende of zelfs onbestaande auditrisicoanalyse, resulterend, onder andere, in een controleprogramma dat onvoldoende is aangepast aan de risico's en bijzonderheden van de gecontroleerde onderneming;
- 2) het systeem van interne controle van de onderneming (inclusief het informaticasysteem met betrekking tot het beheer van de financiële informatie) wordt onvoldoende geanalyseerd en/of onvoldoende verband tussen de bevindingen inzake interne controle en de latere organisatie van de controle;
- 3) de externe confirmatieprocedure wordt als controlemiddel onvoldoende, onjuist en/of onvolledig toegepast. Bijvoorbeeld miskennen van de basisvoorwaarden van de procedure (het door de commissaris zelf of onder zijn toezicht versturen van de confirmatieverzoeken) of het gebrek aan alternatieve controlemethoden indien geen antwoord wordt ontvangen op confirmatieverzoeken;
- 4) het niet in acht nemen van de Norm inzake de bevestigingen van de leiding (bevestigingsbrief). Bijvoorbeeld afwezigheid van een bevestigingsbrief, onvolledige bevestigingsbrief, ontbreken van een datum, datum van de bevestigingsbrief te ver verwijderd van de datum van het commissarisverslag of na de datum van dit verslag;

« Het IBR heeft als wettelijke taak toe te zien op de kwaliteit van de beroepsuitoefening, onder toezicht van de Kamer van verwijzing en instaatstelling. De Commissie Kwaliteitscontrole is belast met de praktische organisatie van deze controles.»

Luc DE PUYSELEYR,

Voorzitter van de Commissie Kwaliteitscontrole

- 5) het niet in acht nemen van de Norm inzake permanente vorming (onvoldoende deelname in vergelijking met het door de norm opgelegd minimum aantal uren vorming);
- 6) het niet naleven van de onafhankelijkheidsregels (cf. Wetboek van vennootschappen, wet van 22 juli 1953 en hun besluiten, norm inzake bepaalde aspecten verbonden aan de onafhankelijkheid van de commissaris);
- 7) onvoldoende vervullen van de identificatieplicht van de cliënt voorgeschreven door de antiwitwaswetgeving;
- 8) het onvoldoende formaliseren en documenteren van de controlewerkzaamheden; bijvoorbeeld op het vlak van het controleprogramma, onvoldoende besluiten inzake de uitgevoerde werkzaamheden, "cross-referenties" tussen de werkpapieren;
- 9) het niet vermelden in het commissarisverslag van het niet naleven van bepaalde wettelijke verplichtingen; bijvoorbeeld onvolledigheid van het jaarverslag of ontbreken van vermelding van de erelonen in het proces-verbaal van de algemene vergadering waarin de commissaris werd benoemd;
- 10) het niet in acht nemen van de Algemene controlenormen met betrekking tot het controleverslag. Bijvoorbeeld ontbreken van de uitdrukkelijke vermelding dat het verslag werd afgeleverd met of zonder voorbehoud, het tot uitdrukking brengen van een afkeurende verklaring zonder het verslag aan te passen, ontbreken van verwijzing naar de ISA's ingeval de gecontroleerde vennootschap een organisatie van openbaar belang is;
- 11) onvolledige of niet correcte conclusie van een verslag opgesteld in het kader van een bijzondere opdracht.

3. Werkzaamheden van de Commissie in 2013

In 2013 heeft de Commissie Kwaliteitscontrole het aantal vergaderingen aanzienlijk verhoogd, met als belangrijkste opdrachten:

- 3.1. het organiseren van de door interne en externe inspecteurs in 2013 uit te voeren kwaliteitscontroles;
- 3.2. het analyseren van de dossiers met betrekking tot de in 2010, 2011 en 2012 uitgevoerde kwaliteitscontroles en het formuleren van beslissingsvoorstellen aan de Raad;
- 3.3. het nazien van de ontwerpverslagen opgemaakt door de inspecteurs houdende de in 2013 uitgevoerde kwaliteitscontroles en het meedelen aan de inspecteurs van eventuele opmerkingen ("pré-screening").

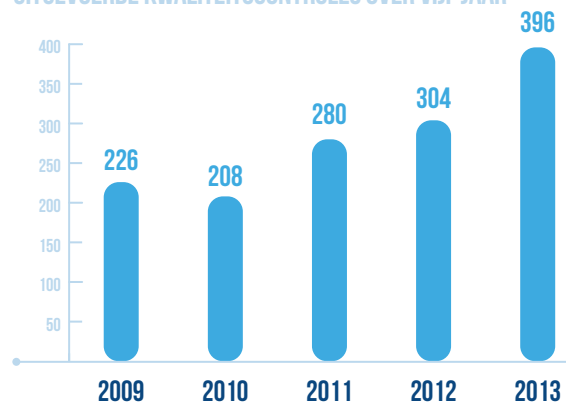
3.1. Organisatie van de kwaliteitscontroles 2013

De lijst van de kwaliteitscontroles 2013 vermeldde aanvankelijk 396 controles. Evenwel werden 20 controles als zonder voorwerp beschouwd (bedrijfsrevisorenvennootschappen die een exclusieve samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten met een andere bedrijfsrevisor en die in de loop van de zes voorbije jaren geen permanente controleopdracht of andere wettelijke opdracht hebben uitgeoefend). Er werd derhalve voorzien in 376 individuele controles met betrekking tot 2013.

Op voorstel van de Raad van het IBR heeft de KVI zes inspecteurs niet-bedrijfsrevisoren met voldoende kennis van het beroep van bedrijfsrevisor, en 54 inspecteurs bedrijfsrevisoren geselecteerd om de kwaliteitscontroles 2013 uit te voeren.

De externe inspecteurs werden aangeduid om de kwaliteitscontroles uit te voeren in 11 bedrijfsrevisorenkantoren die één of meerdere organisaties van openbaar belang controleren. In 2013 werd voorzien om over te gaan tot de controle van in totaal 31 dossiers van organisaties van openbaar belang.

UITGEVOERDE KWALITEITSCONTROLES OVER VIJF JAAR

3.2. Opvolging in 2013 van in 2010-2012 uitgevoerde kwaliteitscontroles

De Commissie heeft de dossiers met betrekking tot de in 2010 (5 hangende dossiers), 2011 (72 hangende dossiers) en 2012 uitgevoerde kwaliteitscontroles geanalyseerd en heeft beslissingsvoorstellen aan de Raad geformuleerd.

Na de verslagen en de toelichtingen bij de verslagen van de inspecteurs te hebben onderzocht, heeft de Commissie het nodig geacht om voor 60 dossiers haar analyse op de volgende manier aan te vullen:

	2013
Uitnodigingen om voor de Commissie te verschijnen	
Gecontroleerde bedrijfsrevisoren	29
Inspecteurs	0
Vragen om inlichtingen aan de gecontroleerde	31
Totaal	60

Er werd aan de KVI voorgesteld om de door de Commissie in 2013 behandelde dossiers als volgt af te sluiten:

	2013	Actieve bedrijfsrevisoren	Verhinderde bedrijfsrevisoren	Totaal
Toereikende controles	80	3	83	
Aanbevelingen	23	5	28	
Vervroegde controles	20	0	20	
Voorstellen tot tuchtverwijzing	14	0	14	
Totaal	137	8	145	

De onderstaande tabel toont de bij de KVI ingediende voorstellen op basis van het jaar waarin de controles werden uitgevoerd. De kwaliteitscontroles 2013 zijn niet in deze tabel opgenomen omdat zij worden uitgevoerd tijdens de tweede helft van het jaar en dus nog in behandeling zijn.

Kwaliteitscontrole	2008	2009	2010	2011 ¹	2012 ¹	2013 ¹
Toereikende controles	143	155	92	102	65	4
Aanbevelingen	32	62	38	42	21	4
Vervroegde controles	37	38	20	25	7	0
Voorstellen tot tuchtverwijzing	16	18	11	8	0	0
Subtotaal	228	273	161	177	93	8
Zonder voorwerp	136	141	138	100	148	37
In behandeling	0	0	0	5	64	352
Totaal	364	414	299	282²	305²	397²

¹ Onvolledig rekening houdend met de nog in behandeling zijnde en/of niet ontvangen dossiers.

² De conclusies hebben betrekking op alle dossiers, onverminderd de beslissing genomen door de KVI.

Het formuleren van een aanbeveling vereist het nazicht achteraf of aan deze aanbeveling binnen een redelijke termijn een gunstig gevolg werd gegeven. De opvolging van een aanbeveling vereist niet dat de bedrijfsrevisor een volledige nieuwe kwaliteitscontrole ondergaat. Indien een bedrijfsrevisor de uit de kwaliteitscontrole voortvloeiende aanbevelingen niet binnen een redelijke termijn opvolgt, kan de Raad, afhankelijk van de ernst van de vastgestelde tekortkomingen, de KVI vatten met het oog op een verwijzing naar de tuchtinstanties.

De kwaliteitscontrole streeft een verbetering van de kwaliteit van de werkzaamheden van de bedrijfsrevisoren na. Ingeval het resultaat van de kwaliteitscontrole niet toereikend is, zal de gecontroleerde bedrijfsrevisor de mogelijkheid krijgen om aan te tonen dat hij – hetzij in het kader van de opvolging van een aanbeveling, hetzij ter gelegenheid van zijn vervroegde kwaliteitscontrole – een passend gevolg heeft gegeven aan de vastgestelde inbreuken.

De beslissing om een vervroegde kwaliteitscontrole te organiseren betekent dat de gecontroleerde bedrijfsrevisor aan een volledig nieuwe kwaliteitscontrole wordt onderworpen. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de controle van de verbetering van de zwakke punten belicht tijdens de eerste controle. Ingeval de gecontroleerde bedrijfsrevisor een gunstig gevolg heeft gegeven aan de vastgestelde tekortkomingen, zal zijn vervroegde kwaliteitscontrole als toereikend worden afgesloten.

Indien daarentegen opnieuw belangrijke tekortkomingen worden vastgesteld tijdens de vervroegde kwaliteitscontrole, zal principieel een verwijzing naar de tuchtinstanties worden overwogen, gepaard gaande met een nieuwe vervroegde controle.

De Commissie kan, behoudens de voorstellen tot conclusie voor kwaliteitscontroles, aan de Raad voorstellen om in specifieke gevallen een terechtwijzing en/of injunctie op te leggen, en aan het Uitvoerend Comité, om een voorlopige ordemaatregel op te leggen.

De Raad besliste in 2013, op voorstel van de Commissie, om in 13 dossiers andere aanvullende maatregelen te treffen:

	2013
Injuncties	2
Terechtwijzingen	11
Totaal	13

De beslissingen om injuncties of terechtwijzingen op te leggen, hebben voornamelijk betrekking op inbreuken op de onafhankelijkheid van de commissaris, op de afwezigheid van het afsluiten van een verzekering voor burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid, op de afwezigheid van de bevestigingsbrief met betrekking tot de (geconsolideerde) jaarrekening of laattijdige ontvangst ervan, alsook op de niet-naleving van de Norm inzake permanente vorming. Deze maatregelen kunnen worden toegevoegd aan een toereikende kwaliteitscontrole, een aanbeveling, een vervroegde kwaliteitscontrole of een tuchtverwijzing.

In 2013 werd geen voorlopige ordemaatregel door het Uitvoerend Comité genomen.

3.3. Nazicht van de ontwerpverslagen van de inspecteurs en mededeling aan de inspecteurs (*pré-screening*)

Om de behandelingstermijn van de dossiers te beperken, heeft de Commissie, voor het eerst in 2013, de inspecteurs verzocht om vóór 30 juni hun controleschema mee te delen en vóór 30 september een ontwerpverslag te bezorgen vóór mededeling hiervan aan de gecontroleerde bedrijfsrevisor. Na nazicht van

DEEL 3 - ACTIVITEITEN ONDER PUBLIEK TOEZICHT

het ontwerpverslag en van de relevante documenten, deelt de Commissie haar eventuele opmerkingen over kwesties die in het ontwerpverslag zouden kunnen ontbreken of die verduidelijkt dienen te worden, mee aan de inspecteur. In het laatste kwartaal van 2013 is zij vaker bijeengekomen om haar opmerkingen zo snel mogelijk aan de inspecteurs te kunnen meedelen.

Op basis van de mededeling van de Commissie bezorgt de inspecteur zijn afgerond verslag aan de gecontroleerde bedrijfsrevisor, die dit verslag zal moeten goedkeuren of binnen vijftien dagen zijn eventuele opmerkingen zal moeten doen gelden. Deze pré-screeningsprocedure is bedoeld om het aantal door de Commissie aangehaalde kwesties die niet in het verslag van de inspecteur werden opgenomen, tot een minimum te beperken om een onderhoud op het IBR of een achteraf naar de gecontroleerde bedrijfsrevisor te richten verzoek om inlichtingen te vermijden.

Na afronding van haar werkzaamheden bezorgt de Commissie aan de gecontroleerde bedrijfsrevisor een verslag waarin een beslissingsvoorstel is opgenomen dat nadien, met inachtneming van de relevante opmerkingen van de gecontroleerde bedrijfsrevisor, aan de Raad zal worden meegedeeld. Deze laatste beschikt over een termijn van vijftien dagen om zijn eventuele bemerkingen te maken. Het verslag wordt vervolgens formeel door de Commissie goedgekeurd en aan de Raad van het IBR bezorgd. Het dossier, met inbegrip van het voorstel van de Raad, wordt uiteindelijk gericht aan de KVI die de eindbeslissing neemt ter afsluiting van het kwaliteitscontroledossier.

De Commissie zal in 2014 de behandelingstermijn van de dossiers verder inkorten, onder meer door middel van een nieuw model-

verslag waarin de bevindingen van de inspecteur, de bemerkingen van de bedrijfsrevisor, de beoordeling van de Commissie en het voorstel van de Commissie en de Raad van het IBR gericht aan de KVI, geconsolideerd worden.

Ten slotte streeft de Commissie ernaar om vanaf 2014 voor een snellere opvolging van de aanbevelingen te zorgen. De bedrijfsrevisoren zullen de aanbevelingen van de Commissie snel dienen uit te voeren. Deze verschillende maatregelen zullen de auditkwaliteit op termijn verder verbeteren en het mogelijk maken om de toekomstige kwaliteitscontrolewerkzaamheden te verlichten.

4. Controleleidraden overeenkomstig de ISA's

De controleleidraden (boek 1: controle van de interne organisatie van het kantoor en boek 2: controle van dossiers inzake wettelijke opdrachten) werden gebruikt in het kader van de kwaliteitscontroles uitgevoerd in 2013 bij bedrijfsrevisoren die organisaties van openbaar belang (kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en, voor het eerste jaar, beursgenoteerde vennootschappen) controleren. De controleleidraad (boek 1) werd ook gebruikt in het kader van de kwaliteitscontroles uitgevoerd in 2013 bij bedrijfsrevisorenkantoren die aan een controle zijn onderworpen in twee fasen (bedrijfsrevisorenkantoren met minstens tien bedrijfsrevisoren natuurlijke personen die bevoegd zijn om het kantoor te vertegenwoordigen).

Vanaf 2015 zal de toepassing van deze controleleidraden worden uitgebreid tot alle kwaliteitscontroles mits evaluaties en, in voorkomend geval, aanpassingen. De leidraden zijn beschikbaar op de website van het IBR.

TOEZICHT

Luc DE PUYSELEYR,
Voorzitter van de Commissie van Toezicht
(tot september 2013)

Vincent ETIENNE,
Raadslid, Voorzitter van de Commissie van Toezicht
(vanaf oktober 2013)

COMPOSITION DE LA COMMISSION

Voorzitter	Luc DE PUYSELEYR (tot september 2013), Vincent ETIENNE (Vanaf oktober 2013)
Plaatsvervangend	
Voorzitter	Vincent ETIENNE (tot september 2013), Dirk SMETS (Vanaf oktober 2013)
Effectieve leden	Peter COOX, Bernard DE GRAND RY, Xavier DOYEN (Secretaris vanaf oktober 2013), Hugues FRONVILLE, Bernard GABRIELS, Roland JEANQUART, Philip MAEYAERT, Bernard ROUSSEAUX, Dirk SMETS (Secretaris tot september 2013), Régis VAN CAILLIE en Peter WEYERS Tot september 2013: Jean-François CATS
Plaatsvervangende	
leden	(tot september 2013) Serge COSIJNS, Michel TEFNIN, Daniel VAN CUSTSEM
Secretariaat	Julie BOGDAN, Dirk COUDIJZER, Stéphane FOLIE, Isabelle MEUNIER, Aurélie MORSA, Ludwig POLFLIET en Bart VAN HAVER

MISSIE

De Commissie van Toezicht is wettelijk belast met het toezicht op de goede uitvoering door de bedrijfsrevisoren van de hen toevertrouwde opdrachten. De werking ervan werd vastgelegd in een intern reglement.

MEER INFORMATIE:

2. Activiteiten van de Commissie

De Commissie houdt toezicht op de onafhankelijkheid van de commissarissen, analyseert de klachten, onderzoekt de commissarismandaten in vennootschappen die failliet werden verklaard, enz.

De activiteiten van de Commissie van Toezicht hebben betrekking op enerzijds de informatiedossiers en anderzijds de toezichtdossiers.

De informatiedossiers zijn gericht op het inwinnen van inlichtingen, hetzij over een specifiek dossier, hetzij in het algemeen over bepaalde activiteiten.

De toezichtdossiers worden hoofdzakelijk geopend op basis van klachten of naar aanleiding van informatiedossiers die aanvullende werkzaamheden vereisen. Er worden echte onderzoekshandelingen uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit toezicht en kwaliteitscontrole.

De Commissie van Toezicht is belast met het toezicht op de goede uitvoering door de bedrijfsrevisoren van de hen toevertrouwde opdrachten.»

Vincent ETIENNE,

Voorzitter van de Commissie van Toezicht

2.1. Onderzoek van de klachten

Het IBR is bevoegd om de klachten te behandelen die betrekking hebben op handelingen van bedrijfsrevisoren die gesteld zouden zijn in strijd met wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de onafhankelijkheid, op technische gebreken met betrekking tot wettelijke en beroepsnormen alsook op eventueel onwaardig gedrag van een bedrijfsrevisor.

In 2013 heeft de Commissie van Toezicht 13 klachten ontvangen waarvoor een toezichtdossier werd geopend met het oog op onderzoek.

2.2. Analyse van de kwaliteit van de werkzaamheden

De Commissie van Toezicht heeft vanaf 2009 onderzoek verricht naar de relatie tussen de kwaliteit van de werkzaamheden en het niveau van de erelonen in het kader van de commissarismandaten. Deze analyse beoogde na te gaan, overeenkomstig artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen, of de bedrijfsrevisoren voldoende uren presteerden om een kwalitatieve revisorale controle uit te voeren, rekening houdend met de aard en de complexiteit van de te controleren entiteit. Onvoldoende gepresteerde uren, die aanleiding geven tot "lage erelonen",

kunnen immers een aanwijzing zijn dat de werkzaamheden niet aan de kwaliteitseisen voldoen.

In navolging van de injuncties die in 2011 en 2012 naar aanleiding van het onderzoek werden opgelegd, is de Commissie in 2013 gestart met het nazicht of de betrokken bedrijfsrevisoren de gevraagde kwalitatieve verbeteringen hadden uitgevoerd.

In februari 2013 heeft het Auditoraat bij de Belgische Mededingingsautoriteit een onderzoek ingesteld naar de naleving van de mededingingsregels in het kader van de werkzaamheden van het IBR, waarna de Raad van het IBR besloten heeft om het onderzoek van deze dossiers op te schorten.

In november 2013 heeft de Raad van het IBR, bij gebrek aan informatie over de voortgang van het door het Auditoraat bij de Belgische Mededingingsautoriteit gevoerd onderzoek, op voorstel van de Commissie van Toezicht, de hangende dossiers geklasseerd, rekening houdend met het risico van overschrijding van de redelijke termijn.

De Raad van 13 december 2013 heeft kennis genomen van de brief van het Auditoraat bij de Belgische Mededingingsautoriteit waarbij het gevoerd onderzoek tegen het IBR werd geseponeerd. De Raad heeft derhalve beslist om in 2014 het onderzoek naar de relatie tussen de kwaliteit van de werkzaamheden en het niveau van de erelonen in het kader van de commissarismandaten te hervatten.

2.3. Systematische analyse van de commissarismandaten in vennootschappen die failliet werden verklaard

De vennootschappen die failliet werden verklaard vormen een permanent aandachtspunt van de Commissie van Toezicht. De Commissie van Toezicht voert sinds een aantal jaren een systematische analyse van de jaarrekening en de commissarisverslagen van failliet verklaarde vennootschappen uit, gericht op het onderzoeken van de naleving door de commissaris van wettelijke en normatieve bepalingen op het vlak van de controle op de continuïteit van de onderneming.

In 2013 heeft de Commissie deze systematische analyse voortgezet. Zij heeft 90 dossiers onderzocht en op basis van deze systematische analyse werden 61 informatiedossiers geopend om bijkomende informatie bij de betrokken bedrijfsrevisoren in te winnen. In vier gevallen werd vervolgens een toezichtdossier geopend om een grondiger onderzoek uit te voeren in het licht van de tijdens de informatiefase vastgestelde elementen.

Over het algemeen stelt de Commissie, naar aanleiding van deze werkzaamheden, een toename van de door bedrijfsrevisoren afgeleverde verklaringen zonder voorbehoud vast.

2.4. Systematische analyse van de jaarlijkse mededelingen van de bedrijfsrevisoren

De Commissie van Toezicht verricht doelgerichte controles op de jaarlijkse mededeling die de bedrijfsrevisoren aan het IBR dienen over te maken.

Aan de hand van de jaarlijkse mededeling gaat de Commissie van Toezicht na:

- of er aanwijzingen zijn van eventuele onafhankelijkheidsproblemen;
- of de bedrijfsrevisoren de deontologische verplichting om een verzekeringspolis inzake hun burgerlijke aansprakelijkheid af te sluiten, hebben nageleefd;
- of de kantoorgegevens overeenstemmen met de gegevens opgenomen in het openbaar register en of er geen inconsistenties zijn met bepaalde gegevens waarover het IBR reeds beschikt;
- of de bedrijfsrevisor betrokken is bij een gerechtelijke, tuchtrechtelijke of administratieve procedure.

In 2013 werden 5 toezichtdossiers geopend naar aanleiding van de jaarlijkse mededelingen.

2.5. Systematische analyse van de persartikelen

De Commissie van Toezicht heeft in 2013 de systematische analyse van persartikelen die betrekking hebben of kunnen hebben op bedrijfsrevisoren, voortgezet. De Commissie besteedt bijzondere aandacht aan aanwijzingen van inbreuken op beroeps- en deontologische normen.

Naar aanleiding van deze analyse werd één toezichtdossier geopend.

2.6. Opvolging van gerechtelijke, tuchtrechtelijke en administratieve procedures

De Commissie van Toezicht houdt een permanente lijst bij van de hangende gerechtelijke, tuchtrechtelijke en administratieve procedures en vorderingen ingesteld tegen bedrijfsrevisoren waarvan zij kennis heeft gekregen.

De bedrijfsrevisoren zijn wettelijk gehouden om informatie over tegen hen ingestelde hangende procedures en vorderingen die betrekking hebben op de uitoefening van hun beroep mede te delen. Daarnaast moeten zij de Commissie van Toezicht jaarlijks op de hoogte houden van de verdere evolutie van deze procedures. De Commissie kan een onderzoek starten naar de naleving van de beroepsverplichtingen, ongeacht het verloop van de gerechtelijke procedure. Momenteel zijn er 8 hangende procedures waarvoor een toezichtdossier vóór 2013 werd geopend.

De Commissie van Toezicht onderzoekt, in de mate van het mogelijke, het dossier om de eventuele inbreuken op de beroepsregels op te sporen. Krachtens de autonomie van de tuchtprocedure ten aanzien van de strafprocedure, is het IBR, in geval van vaststelling van beroepstekortkomingen, gerechtigd om de tuchtprocedure in te stellen zonder het resultaat van de

strafprocedure te moeten afwachten. In de loop van 2013 hebben twee bedrijfsrevisoren aan het IBR gemeld dat zij verwickeld zijn in een nieuwe gerechtelijke procedure.

De Commissie wordt eveneens op de hoogte gebracht van de binnen bedrijfsrevisorenkantoren verrichte huiszoeken, aan de hand van het verslag opgesteld door de vertegenwoordiger van de Raad die deze huiszoeken bijwoont. In het merendeel van de gevallen wordt vastgesteld dat de huiszoeking enkel tot doel heeft documenten van de entiteit/cliënt van een bedrijfsrevisor in beslag te nemen en dat de bedrijfsrevisor geenszins betrokken is bij de feiten die aanleiding geven tot het strafrechtelijk onderzoek.

In 2013 werd geen toezichtdossier geopend naar aanleiding van een huiszoeking.

2.7. Toezichtsactiviteiten uitgevoerd op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling

In 2013 heeft de Raad geoordeeld dat het onderzoek van een dossier niet door de organen van het IBR kon worden uitgevoerd als gevolg van een belangenconflict. Dit toezichtdossier werd meegedeeld aan de KVI zodat ze het onderzoek kon uitvoeren.

2.8. Ontstentenis van vermelding van de erelonen van de commissaris en niet-neerlegging van het verslag van de door een vzw aangestelde commissaris

In 2013 heeft de Commissie van Toezicht een onderzoek gestart naar het niet vermelden op regelmatige basis van het bedrag van de erelonen van de commissaris in de toelichtingen bij de jaarrekening, alsook naar de niet-neerlegging van het commissarisverslag bij vzw's.

Het huidige onderzoek zal in de loop van 2014 worden voortgezet.

2.9. Neerlegging van de jaarrekening

Op basis van de gegevens verstrekt door een externe leverancier, had de Commissie van Toezicht in 2011 kennis genomen van het feit dat de jaarrekening van vier bedrijfsrevisorenkantoren niet werd neergelegd gedurende minstens drie opeenvolgende boekjaren. Derhalve heeft de Raad vier terechtwijzingen opgelegd. In de loop van 2013 heeft de Commissie gecontroleerd of de betrokken bedrijfsrevisoren hun verplichtingen waren nagekomen. Zij heeft een nieuwe terechtwijzing opgelegd en in een ander dossier heeft zij deze inbreuk opgenomen in een tuchtverslag dat ook betrekking had op andere grieven.

De Commissie zal in 2014 deze situatie opnieuw analyseren.

2.10. Opvolging van de single audit-opdrachten

In het Vlaamse Gewest werd, overeenkomstig het uitvoeringsbesluit van het Rekendecreet, aan de bedrijfsrevisoren een uitgebreide opdracht toevertrouwd, bestaande uit de controle van de jaarrekening, de ESR 95-2010-rapportering en de controle van de uitvoering van de begroting.

DEEL 3 - ACTIVITEITEN ONDER PUBLIEK TOEZICHT

De Raad van het IBR besliste om gebruik te maken van de hem door de wet van 22 juli 1953 geboden bevoegdheid om een verplichte aanmelding bij het IBR van alle door het Rekende-creet beoogde en lopende opdrachten (de zogenaamde *single audit*-opdrachten) in entiteiten van de Vlaamse overheid, in te voeren. Deze opdrachten moeten worden gemeld door middel van de software voor de online melding, die reeds van toepassing is voor commissarismandaten. De melding omvat een verklaring op erewoord over de vereiste kennis alsook het overzicht van het overleg met de andere *single audit* controleactoren.

De Commissie van Toezicht wordt belast met de *a posteriori* controle van de verklaring, van het overzicht en van het gehanteerde controleprogramma. Zij besteedt in het bijzonder aandacht aan het controleprogramma dat de gehele *scope* van de controleopdracht moet afdekken en moet aansluiten bij de risicobeoordeling zoals uitgewerkt door de *single audit* controleactoren.

Het IBR heeft ook aan het Rekenhof de lijst gevraagd van de bedrijfsrevisoren die de door het Vlaams uitvoeringsbesluit vereiste verslagen niet zouden hebben opgesteld. Het onderzoek zal in 2014 worden voortgezet.

2.11. Studie nr. 41 van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA)

Deze in 2012 gepubliceerde studie heeft betrekking op de openbaar gemaakte informatie over de *goodwill* volgens de IAS 36 in de geconsolideerde jaarrekeningen van genoteerde ondernemingen (*Impairment of Assets*). Naar aanleiding van deze studie heeft de FSMA een beperkte lijst van ondernemingen die ontoereikende informatie publiek maken, ter kennis van het IBR gebracht.

De Commissie van Toezicht heeft de betrokken commissarissen gevraagd hun mening te geven aangaande de vaststellingen van de FSMA, alsook toe te lichten welke aanpassingen ze in hun audit-werkzaamheden desgevallend hadden doorgevoerd of overwogen hadden, teneinde de kwaliteit van de betrokken audit te verhogen.

Na onderzoek van de reacties heeft de Commissie vastgesteld dat alle betrokken bedrijfsrevisoren nuttige contacten met de gecontroleerde vennootschap hadden. In één geval heeft de Commissie van Toezicht vastgesteld dat in dit verband een aanbeveling werd gedaan door de Commissie kwaliteitscontrole, belast met de opvolging.

2.12. Andere werkzaamheden van de Commissie

De overige onderzoeken kunnen als volgt worden samengevat:

Oorsprong	In 2013 geopende dossiers
Commissie Kwaliteitscontrole	2
Mededeling FSMA	1
Mededeling HREB	2
Melding FOD Financiën	1
Melding door een derde	14
Interne bronnen	23

De dossiers vanwege de Commissie Kwaliteitscontrole betreffen de behandeling van vaststellingen gedaan door deze Commissie en die niet rechtstreeks verbonden zijn aan de bedrijfsrevisor die onderworpen is aan de kwaliteitscontrole.

De meldingen door een derde betreffen de tekortkomingen vanwege een bedrijfsrevisor, vastgesteld door een derde partij. Deze worden systematisch door de Commissie van Toezicht onderzocht.

De dossiers waarvan de oorsprong een interne bron van het IBR is, zijn voornamelijk opgesplitst in administratieve dossiers (bijdragen, gegevens in het openbaar register en/of het elektronisch dossier) en in dossiers die werden geopend naar aanleiding van feiten vastgesteld in andere verwante dossiers.

3. Resultaten van de toezichtwerkzaamheden

Hieronder wordt een tabel opgenomen die de wijzigingen in het aantal toezichtdossiers weergeeft.

In 2013 werden 43 toezichtdossiers geopend, waarvan 8 met betrekking tot bedrijfs-revisorenkantoren en 35 met betrekking tot natuurlijke personen. In de loop van 2013 heeft de Commissie 13 klachten ontvangen.

31/12/2012	Geopend in 2013	Gesloten in 2013	Heropend in 2013	Totaal 31/12/2013
97	43	91	5	54

De Commissie behandelde in 2013 80 toezichtdossiers en 90 informatiedossiers waarvan 10 dossiers aanleiding gaven tot de opening van een toezichtdossier.

De door de Commissie in 2013 behandelde dossiers hebben het IBR ertoe gebracht in een aantal gevallen een specifiek onderzoek te organiseren:

	2013
Uitnodiging om voor de Commissie te verschijnen	22
Plaatsbezoeken	15
Totaal	37

Na afloop van haar werkzaamheden met betrekking tot de specifieke dossiers heeft de Commissie 91 dossiers als volgt afgesloten:

	2013
Voorstel tot klasserment	69
Voorstel tot terechtwijzing	11
Voorstellen tot tuchtverwijzing	11
Totaal	91

TUCHT

1. Een bestendige opdracht van het IBR: het organiseren van tuchtrechtspraak

Bedrijfsrevisoren die zich niet aan deontologische en/of professionele ethische voorschriften houden, kunnen door onafhankelijke tuchtinstanties (Tuchtcommissie en Commissie van Beroep) worden beoordeeld en veroordeeld. Die rechtspraak is meer dan louter symbolisch gezien een tijdelijk beroepsverbod (schorsing) tot zelfs een definitief uitoefeningsverbod (schrapping) kan worden uitgesproken, buiten de bevoegdheden die aan de gewone rechtbanken toekomen.

De rechtspraak van de tuchtinstanties van het IBR wordt gekenmerkt door een grote techniciteit. Zowel de Commissie Kwaliteitscontrole als de Commissie van Toezicht leveren grondig voorbereidend werk dat voornamelijk verband houdt met het onderzoek naar de toepassing van specifieke auditverplichtingen die de bedrijfsrevisor moet naleven in het raam van zijn controle-activiteiten, maar dat ook betrekking heeft op ethisch verantwoord professioneel gedrag.

De door de Raad geformuleerde voorstellen tot tuchtverwijzing worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling, die de eindbeslissing neemt.

De Raad kan in toepassing van de wet beslissen om bij de Tuchtcommissie of Commissie van Beroep tussenbeide te komen met het oog op het naar voor schuiven van zijn standpunt omtrent de aan de gang zijnde zaken. De Raad wordt in deze zaken vertegenwoordigd door een door hem aangeduid Raadslid of gewezen Raadslid.

ACTIVITEITEN VAN HET IBR IN VERBAND MET TUCHT

Acties van de Raad van het IBR	2010	2011	2012	2013
Voorstel tot tuchtverwijzing aan de KVI	17	28	17	20
Tussenkomst in tuchtdossiers				
• Tuchtcommissie	14	11	22	16
• Commission d'appel	13	9	10	13
Interventions dossiers Cour de cassation	1	1	1	1
Interventions procédures civiles et administratives	5	0	2	1

2. Enkele reflecties omtrent tuchtrechtspraak

2.1 Transparantie en tegenspraak

De tuchtprocedure wordt in een moderne rechtsstaat gekenmerkt door het beginsel van tegenspraak. Het vervolgen van collega-beroepsbeoefenaars gebeurt met omzichtigheid en met inachtneming van de rechten van verdediging. De tuchtprocedure veronderstelt dat de argumentatie van het IBR uitvoerig is gekend door de vervolgte bedrijfsrevisor en dat hij ruim in de gelegenheid wordt gesteld om verweer te voeren, zowel op het vlak van de procedure als over de grond van de zaak. Argumenten kunnen niet bij verrassing worden naar voren gebracht of ontwikkeld en moeten steeds gekend zijn voorafgaand aan de behandeling door de Tuchtcommissie. Zoniet kan het feit of het argument niet worden aangevoerd.

2.2 Redelijke termijn

Het tijdrovende en omslachtige karakter van de tuchtprocedure is te wijten aan de eis om binnen een redelijke termijn recht te spreken. Het uit de strafrechtspraak afkomstige beginsel van de "redelijke termijn" heeft sinds geruime tijd zijn opwachting gemaakt in de tuchtrechtspraak. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot het niet bestraffen van bewezen inbreuken en in een reeks andere gevallen tot aanzienlijke strafvermindering.

MEER INFORMATIE: HREB

MEER INFORMATIE: KVI

OMZENDBRIEVEN, ADVIEZEN EN MEDEDELINGEN

De door de Raad goedgekeurde omzendbrieven, adviezen en mededelingen, die hierna worden opgesomd, dragen bij tot de ontwikkeling van de auditrechtsleer, overeenkomstig artikel 30 van de wet van 22 juli 1953. De berichten met betrekking tot activiteiten, openbare raadplegingen, enz. worden hier niet opgenomen.

Deze documenten zijn te vinden op de website www.ibr-ire.be, onder de rubriek Regelgeving/Rechtsleer.

Omzendbrieven aan de bedrijfsrevisoren

1. Omzendbrief 2013/01 - Herinneringsmededeling: Vlaams Rekendecreet - uitbreiding van de taken van de bedrijfsrevisoren (11 februari 2013)
2. Omzendbrief 2013/02 - Commissarisverslagen in toepassing van de ISA's (18 februari 2013)
3. Omzendbrief 2013/03 - Bedrijfsrevisoren die de rekeningen controleren van organisaties van openbaar belang - jaarlijkse bekendmaking en bijwerking van het in artikel 15 van de wet van 22 juli 1953 beoogd transparantieverslag (19 februari 2013)
4. Omzendbrief 2013/04 - Verplichting tot identificatie en verificatie van de identiteit van de cliënt en andere verplichtingen vereist door de antiwitwaswet (9 april 2013)
5. Omzendbrief 2013/05 - Proportionele toepassing van de ISA's in functie van de omvang en de complexiteit van de entiteit ("scalability" van de ISA's) (16 april 2013)
6. Omzendbrief 2013/06 - Vlaams Rekendecreet - steunen op de werkzaamheden van de andere controleactoren en het beroepsgeheim (17 april 2013)
7. Omzendbrief 2013/07 - Specifieke vereiste werkzaamheden die in het verslag over de inbreng in natura van de schuldvordering als gevolg van de uitkering van de reserves, in toepassing van de in artikel 537 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 bedoelde procedure, moeten worden toegelicht (14 november 2013)
8. Omzendbrief 2013/08 - Vlaams Rekendecreet - referentiekader voor de controle van het aangepaste karakter en de werking van de administratieve en boekhoudkundige organisatie, gericht op de productie van financiële rapportering en het formuleren van aanbevelingen over vastgestelde tekortkomingen inzake organisatiebeheersing in een "management letter" (15 november 2013)

Adviezen van de Raad van het IBR

1. Advies 2013/01 - Kapitaalverhoging door inbreng in natura in een kapitaalvennootschap en uitgifte van nieuwe aandelen (28 januari 2013)
2. Advies 2013/02 - Maatschappelijk doel van een bedrijfsrevisorenkantoor - verduidelijking betreffende de roerende en onroerende verrichtingen die geen verband houden met de revisorale werkzaamheden (13 februari 2013)
3. Advies 2013/03 - Verandering van de vaste vertegenwoordiger van een bedrijfsrevisorenkantoor (20 december 2013)

4. Advies 2013/04 - Splitsing door oprichting van nieuwe vennootschappen - Uitgifte van aandelen van nieuwe vennootschappen aan vennoten gesplitste vennootschap is evenredig aan rechten in kapitaal van vennootschap - Gevolgen voor verslaggeving commissaris (26 december 2013)

Mededelingen aan de bedrijfsrevisoren

1. Mededeling 2013/02 - ISQC 1 en de ISA's: stand van zaken betreffende de ISA-software en het Pack PE-KE en werkzaamheden van de helpdesk van de stichting ICCI - vragen die betrekking hebben op de toepassing van deze standaarden (22 maart 2013)
2. Mededeling 2013/03 - Waarschuwing van de CFI van 28 maart 2013 inzake Cyprus (2 april 2013)
3. Mededeling 2013/04 - Jaarverslag 2011 van de Kamer van verwijzing en instaatstelling (25 juni 2013)
4. Mededeling 2013/05 - Mededeling van de CFI met betrekking tot de landen met strategische tekortkomingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, zoals vastgesteld door de FAG en de te nemen maatregelen voor deze landen (26 juni 2013)
5. Mededeling 2013/06 - Mededeling van de CFI van 21 juni 2013 met betrekking tot de landen met strategische tekortkomingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, zoals vastgesteld door de FAG en de te nemen maatregelen voor deze landen (25 juli 2013)
6. Mededeling 2013/07 - Vlaams Auditdecreet - Decreet van 5 juli 2013, inclusief uitzondering op beroepsgeheim van bedrijfsrevisoren (11 oktober 2013)
7. Mededeling 2013/08 - Jaarverslag 2012 van de Kamer van verwijzing en instaatstelling (28 oktober 2013)
8. Mededeling 2013/10 - Mededeling van de CFI met betrekking tot de landen met strategische tekortkomingen op het gebied van de bestrijding van witwassen van geld en financiering van terrorisme zoals vastgesteld door de FAG en de te nemen maatregelen voor deze landen (25 november 2013).

MEER INFORMATIE:

LIJST VAN DE AFKORTINGEN

ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
BBC	Beleids- en beheerscyclus
BIBF	Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten
CBN	Commissie voor Boekhoudkundige Normen
CFI	Cel voor Financiële Informatieverwerking
CNCC	<i>Compagnie Nationale des Commissaires aux Comptes</i> (Frankrijk)
DRC	Democratische Republiek Congo
EC	Europese Commissie
ESR 95-2010	Europees rekeningenstelsel 1995-2010
EU	Europese Unie
FAG	Financiële Actiegroep ter bestrijding van het witwassen van geld
FEE	<i>Fédération des Experts Comptables Européens</i>
FIDEF	<i>Fédération Internationale des Experts-comptables Francophones</i>
FOD	Federale Overheidsdienst
FSMA	<i>Financial Services and Markets Authority</i>
HREB	Hoge Raad voor de Economische Beroepen
IAB	Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten
IAASB	<i>International Auditing and Assurance Standards Board</i>
IAESB	<i>International Accounting Education Standards Board</i>
IAS	<i>International Accounting Standards</i>
IBR	Instituut van de Bedrijfsrevisoren
ICCI	Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat
IFAC	International Federation of Accountants
IFRS	International Financial Reporting Standards
IIA	Institute of Internal Auditors
IPSAS	<i>International Public Sector Accounting Standards</i>
ISA	<i>International Standards on Auditing</i>
ISAE	<i>International Standard on Assurance Engagements</i>
ISAR	<i>International Standards of Accounting and Reporting</i> (internationale standaarden voor jaarrekeningen en jaarverslaggeving)
ISQC	<i>International Standard on Quality Control</i>
ISRE	<i>International Standard on Review Engagements</i>
ISRS	<i>International Standard on Related Services</i>
KMO	Kleine en middelgrote ondernemingen
KVI	Kamer van verwijzing en instaatstelling
MiFID	<i>Markets in Financial Instruments Directive</i>
NBA	Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (Nederland)
NBB	Nationale Bank van België
NGO	Niet-gouvernementele organisatie
PCAOB	<i>Public Company Accounting Oversight Board</i>
PE-KE	<i>Petites Entités</i> – Kleine Entiteiten
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SEC	<i>Securities and Exchange Commission</i> (US)
SME	<i>Small and Medium Entities</i>
SMP	<i>Small and Medium Practices</i>
SP	<i>Sole and Small Practitioners</i>
SPW	<i>Service public de Wallonie</i>
UCM	<i>Union des classes moyennes</i>
UNCTAD	Conferentie van de Verenigde Naties voor handel en ontwikkeling
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VBO	Verbond van Belgische Ondernemingen
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
WIB	Wetboek van de inkomstenbelastingen

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Marc BIHAIN
Secretaris-generaal
E. Jacquainlaan 135/1
1000 Brussel
info@ibr-ire.be

FOTOGRAFISCHE RECHTEN

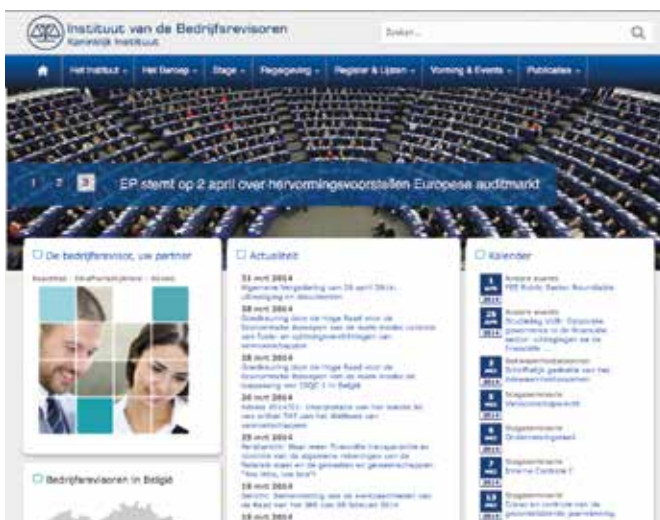
IBR

OPMAAK EN UITWERKING

Comfi (www.comfi.be)

RAADPLEEG DE WEBSITE VAN HET IBR

www.ibr-ire.be

RAADPLEEG DE FOTOGALERIJ VAN HET IBR

www.flickr.com/photos/ibr-ire

